БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 253 (6688)
ДЕКАБРИИН 3
ЧЕТВЕРГ
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Малшадай дунда политическэ хүдэлмэрие шангадхаха

Малажал ехэтэй манай республикын колхозуудай, МТС-үүдэй, совхозуудай ажалда харюусалгатай үе ерэбэ. Малай үбэлжэлгэ эхилээд түлэг дундаа ябажа байна. Хада хангилай бооридошье, хабтагай үргэн таладашье—хаа хаанагүй хамаг олон малшад адуу малаа харууһалжа, ашаг шэмыень дээшэлүүлжэ байна.

Малшад хадаа аймагай болон колхозно центрнүүдһээ холын газарнуудта, зарим тэдысээр амяарланги байдалда ажаллача, ажаһууна. Тиимэһээ һайн концерт, кинокартина тэдэнэрэй харахань, һонин лекци, элидхэл дуулахань бэрхэтэй байдаг. Гэхэтэй хамта, арад зондо хэрэгтэй болодог малажалай продуктнуудые элбэг ехээр бии болгохын тулада эсэшэ сусашагүйгөөр, хүсэ шадалаа хайрлангүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһан колхозно ба совхозно малшад бухы советскэ хүнүүдтэл адляар политическэ ба юрэнхы эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлхые, культурнаар ажаһуухые, газетэ, журнал, ном уншахаяа, элдэб концерт, кино харахаяа, шатар даамаар наадахаяа, радиогой һони шагнахаяа баһал хүсэнэ. Бухэли үдэр хүдэлмэрилһэнэйнгөө һүүлээр сэдьхэлээ тэнижэ, һайнаар амарха гэдэг хүсэлэнгынь тон зүйтэй байна. Ажалшадай оюун сэдьхэлэй эдэ эрилтэнүүдые партийна организацинууд, культурын органууд болон хүдэлмэрилэгшэд дүүрэнээр хангаха уялгатай.

Теэд, үбэлжэлгын үедэ малшадай дунда ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри манай республика дотор тон хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. Хэдэ хэдэн аймагуудта (Сэлэнгын, Закаменай, Прибайкальска ба бусад) малшадай дунда ябуулагдажа байгаа ниитэ-политическэ хүдэлмэрие шалгаад үзэхэдэ, малшадай, илангаяа холын фермэ ба гүүртэнүүдэй малшадай дунда политическэ хүдэлмэри үдэр бүри ябуулагдаха ёһотой байһан аад, ябуулагданагүй. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй ба партиин обкомой VIII пленумэй тогтоолнуудтай, Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигуудай ба хүдөө ажахын республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай хандалгануудтай тон олон малшад мүнөө болотор хүсэд танилсаагүй. Малажалай точконуудта лекци, элидхэл ба хөөрэлдөөнүүд хаа яахан болоод лэ дүүрэдэг. Жэшээлхэдэ, Тарбагатайн районой октябрь һара соо—гансахан, Бичурада—таба, Заиграйда—найман лекци малшадта уншагдаһан байна. Социалистическэ мүрысөөн малшадай дунда ёһотойгоор эмхидхэгдээгүй, республикын эрхим малшадай хүдэлмэриин дүй дүршэл һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ.

Малажалай хүдэлмэрилэгшэдые культурна талаар хангалга мүн лэ муусаа эмхидхэгдэнхэй. Олохон фермэнүүд газетэ, журналаар, политическэ, уранһайханай ба хүдөө ажахын номуудаар хангагдаагүй, тэдэнь радио табигдаагүй, улаан булангууд түхеэрэгдээгүй байха юм.

Партиин хэдэ хэдэн айкомууд, партийна эхин организацинууд үбэлжэлгын үедэ малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха тодорхой түсэбүүдгүй байха юм.

Ажахын амжалтанууд хадаа эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриһөө дулдыдадаг байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ малажал дээрэхи политическэ ба культурна хүдэлмэриин ишмэ задагай байдалые хойшодоо яажашье тэсэжэ болохогүй. Энэ хүдэлмэридэ байгаа дутагдалнуудые тон ойрын сагта усадхаха, тэрээнние ёһотой һайнаар эмхидхэхэ шухала.

Түбхын түрүүндэ, партиин айкомууд, колхозуудай, совхозуудай ба МТС-үүдэй партийна эхин организацинууд үбэлжэлгэ хадаа малажалай тон харюусалгатай үень гэжэ, бухы малажалда, илангаяа холын фермэдэ ба гүүртэнүүдтэ тусгаар анхарал хандуулха ёһотойбди гэжэ һайса ойлгожо абахань шухала байна. Тиигэжэ ойлгожо абаа хадаа тэдэнэр малшадай, илангаяа холын нютагуудай малшадай дунда үбэлэй үедэ политическэ хүдэлмэри шангадхаха гэһэн тобшолол хэхэ, теэд үнэхөөрөө шангадхахашье ёһотой болоно.

Партийна организацинууд болбол өөһэдынгөө элидхэлшэдээр, агитаторнуудаар, хэблэлээр, радиогоор дамжуулан малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэлгэ хадаа КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй ба партиин обкомой VIII Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ шухалын шухала нүхэсэл мүн гэжэ малшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулха ёһотой. Малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэмэри ябуулхадаа агитационно хүдэлмэриин бухы формо ба аргануудые, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай ажал-ябуулгые оруулалсан байжа, үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.

Партиин айкомууд, партийна эхин организацинууд хадаа малай үбэлжэлгын үедэ ябуулагдаха политическэ ба культурна хүдэлмэриин тодорхой түсэб табиха, агиткоаллективүүдэй зүблөө, агитаторнуудай семинарнуудые үнгэргэхэ ёһотой. Партиин айкомууд хадаа малай үбэлжэлгын үедэ политическэ хүдэлмэри малшадай дунда ямараар эмхидхэжэ байһан тухайнь колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнуудай элидхэлые зүбшэн хэлсэжэ байха зэргэтэй. Гадна, партиин айкомууд хадаа эрхим һайн ажалтай фермэнүүд ба гүүртэнүүдые ошожо харахыень колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй экскурсинуудые эмхидхэжэ байбалынь туһатай байха һэн.

Малшадые дулаан байра, хубсаһа хунар, эдеэ хоол, эд товараар хангаха гээшэ—партийна комитедүүдэй, аймгүйсэдкомуудай, колхозууд ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй саг үргэлжын анхаралда байха ёһотой.

Үбэлжэлгэ дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан малшадые культурна талаарнь хангалга тон шухала хэрэг байбашье, энэ талаар ехэ дутагдалтайбди. Тон ойрын сагта томо фермэнүүд дээгүүр улаан булангуудые бии болгожо, тэдээнние газетэ, журналнуудаар, номууд болон столой наадануудаар хангаха шухала. Кино харуулгые эрид һайжаруулха хэрэгтэй. Тиимын тула малажалай томо томо точконуудта кино саг сагтань харуулха хэрэгтэй, тинхэдээ научно-популярна ба документальна фильмнүүдые, хүдөө ажахын асуудалнуудаар киножурналнуудые харуулалсажа байха хэрэгтэй.

Комсомольско организацинууд, культурын органууд, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ общество гэхэ мэтын эмхи зургаанууд малшадай дунда ябуулагдаха хүдэлмэридэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоо һаань, ехэ һайн байха һэн.

Политическээр нүлөөлэлгын бухы формо ба аргануудые хэрэглэжэ, үбэлжэлгэ һайнаар үнгэргэхэ талаар тон шухала хэрэгтэ колхозно ба совхозно малшадые зоригжуулха гээшэ бухы партийна, комсомольско организацинуудай, культурын органуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Промышленностиин, худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн

Промышленностиин ба худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн үсэгэлдэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ. Түс зүблөөндэ хабаадалсаһан хүдөөгэй магазинуудые даагшад, продавецууд, аймагуудай Соведүүдэй худалдаа наймаанай таһагуудые даагшанар, республикын нютагай, эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай, ОРС-нуудай хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэд үгэ хэлээ.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрүүлжэ, республикынгаа Худалдаа наймаанай, Нютагай ба эдеэ хоолой промышленностиин министерствонүүдэй, Бурмонпромсоведэй системын предприятинуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые элирүүлээ.

Һүүлээрнь, суглаанда хабаадагшад хэлсэгдэһэн асуудалые бэелүүлхэ талаар республикынгаа промышленностиин ба худалдаа наймаанай бухы хүдэлмэрилэгшэдтэ хандалга баталан абаа.

БМАССР-эй КУЛЬТУРЫН БУХЫ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ

Бурят-Монголой АССР-эй культурын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай хандалга

Хүндэтэ нүхэд!

Советскэ арадай материальна ажана һайн байдалые ба культурна хэмжээе саашадань үргэхын тула Коммунистическэ парти ба Советскэ Правительство үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргана. «СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол энэ анхарал оролдолгын эли тодо гэршэ болоно. Түс тогтоол дотор социалистическэ хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөхэ тухай айхабтар ехэ программа хараалагданхай.

Республикымнай колхознигууд ба колхозницанууд, машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэд манай ороной бухы ажалшадтал адли КПСС-эй ЦК-гэй Пленумээр хараалагдаһан зорилгонуудые политическэ ба үйлэдбэриин тон ехэ дэбжэлтын оршон бгйдалда бэелүүлжэ байна, оронойнгоо арад зондо эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохын, түргэнөөр хүгжэжэ байгаа эдеэ хоолой ба хүнгэн промышленностьда түүхэй эдүүдые бүри ехээр үгэхын тула оролдожо байна. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй хараалһан программые патриотическа зоригжолтойгоор дүүргэхын тула манай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд Читын областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэй социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, шэнэ амжалтануудые туйлана.

Нүхэд Бурят-Монголой культурын хүдэлмэрилэгшэд!

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой үндэһөөр бидэнэр, культурын хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдаһан зорилгонуудые республиканска зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсээбди.

Арад зоной хэрэглэхэ эдеэ хоолой продуктнуудые ба товарнуудые элбэг дэлбэг болгохо тухай программые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байгаа хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ эдэбхитэй туһаламжа үзүүлхэ гээшэ культурна фронтын бухы хүдэлмэрилэгшэдэй эгээн түрүүшын уялга гэжэ тоолонобди.

Колхознигууд ба колхозницанууд, машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэй, оролдосотой ажалаараа арад зондоо материальна баялигуудые бии болгоно. Эгээл тиимэһээ тэдээн тухай халуун анхарал хандуулха, тэдэнэй политическэ ба культурно-ажаһуудалай эрилтэнүүдые али бухы талаарнь хангаха зэргэтэй болонобди.

Зүгөөр Сэлэнгын, Мухаршэбэрэй, Прибайкальска, Заиграйн, Закаменай аймагуудта болон Ториин, Кяхтын, Түнхэнэй аймагуудай хэдэ хэдэн колхозуудта ажалшадые культурна талаарнь хангаха ябадал муугаар табигданхай гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Олохон клубууд хүдэлмэрилнэгүй. Республикын 60-аад шахуу колхозуудта мүнөө болотор клубууд баригдаагүй байха юм, энээнтэй саашадаа яашье эбсэжэ болохогүй. Хүдөөгэй ба колхозуудай хэдэн клубууд заһабарилагдаагүй, дулаалагдаагүй байрануудтай, мүн түлишөөршье хүсэд хангагдадатгүй байха юм. Ажалшадые культурна талаарнь хангаха условинууд клубууд дотор байгуулагданагүй.

Хүдөөгэй ажалшадта кино харуулха хэрэгтэ тон ехэ дутагдалнууд бии. Олохон һуурин газарнуудта, илангаяа малажалай холын фермэнүүд ба гүүртэнүүдтэ хэдэн һарын турша дотор кинокартинанууд харуулагданагүй, ном, газетэ болон журналнууд тон үсөөнөөр абаашагдана. Колхознигууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда хүдөө ажахын эрдэм дэлгэрүүлхэ ябадал, хүдөө ажахын асуудалнуудаар парти, правительствын гаргаһан шухала тогтоолнуудые илангаяа бурят-монгол хэлэн дээрэ тайлбарилхэ хэрэг муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Олохон һуурин газарнууд, полеводческо бригаданууд, малажалай фермэнүүд мүнөө хүрэтэр радиофикацилагдаагүй байһаар, энээнтэй мүн лэ эбсэжэ болохогүй. Бии байһан радиоузелнууд ба приемнигууд ехэнхидээ хүдэлмэрилдэггүй.

Эдэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, бидэнэр, культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөөгэй ажалшадай үмэнэ үшөөл ехэ уялгатайбди, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие хүгжөөхэ талаар үүсхэл оролдолго багаар гаргадаг байнабди. Мүнөө үедэ шэнэ зорилгонуудай табигдаад байхада бидэнэр хуушаараа хүдэлмэрилхэ ёһогүйбди. Бухы культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрие эрид шууд һайжаруулхын тула бидэндэ бухы арга боломжонууд бии. Интеллигенциин түлөөлэгшэд хүдөө нютагууд болон тосхонуудта жэлһээ жэлдэ улам олошоржо байна, культурна эмхи зургаанууд шэнээр нээгдэнэ. Гэбэшье, эдэ бухы арга боломжонуудые бидэнэр хангалтагүйгөөр ашагланабди.

Бидэнэй урда партиин табиһан зорилгонууд тон харюусалгатай байна. Хүдөө ажахые эрид ехээр үргэхын түлөө, республикын колхозуудай гол баялиг болохо социалистическэ малажалые бухы хэмжээгээр хүгжөөхын түлөө, хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлдэ колхозно тосхонуудай болон һуурин газарнуудай культурын гуламтануудай үүргые улам дээшэлүүлэе гэһэн уряатайгаар бидэнэр таанадта ханданабди.

Клубна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд! Таанадай зорилго юуб гэхэдэ, бухы клубна эмхи зургаануудай хүдэлмэрие эрид шууд һайжаруулжа, тэдэнние советскэ культурын бодото гуламтанууд болгохо ябадал болоно. Клуб, Культурын байшан, уншалгын байшан бухэнние һайнаар заһабарилуулхын, бухы хэрэгсэлээрнь түхеэрүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр оролдогты.

Хүдөөгэй интеллигенциин ба залуушуулай дундаһаа клубуудай дэргэдэ үргэн олон эдэбхитэдые бии болгожо, тэдэнэй туһаламжаар клуб дотор ябуулагдадаг бухы хүдэлмэрие олон янзын, гүнзэгы идейнэ удхашанартай болгохо зэргэтэй. Клубна эмхи зургаанууд гээшэ колхозно тараашадай урда табигдаһан политическэ ба ажахын тон ехэ зорилгонуудай хажуу тээ байгаад, гансахан «өөһэдынгөө» хүдэлмэрие эрхилхэ ёһогүй. Мүнөө үедэ гол зорилго юуб гэхэдэ, бидэнэр КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые арад зоной дунда гүнзэгыгөөр тайлбарилан ойлгуулха, тэрэнние дүүргэлгэдэ ажалшадые эдэбхитэйгээр элсүүлхэ уялгатайбди.

Манай клубна эмхи зургаанууд хадаа агро-зоотехническэ кружогуудай хүдэлмэрие һайжаруулха, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй лекцинүүд болон элидхэлнүүдые эмхидхэжэ, тэдэнтэй уулзалгануудые үнгэргэжэ, хүдөө ажахын түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ ёһотой болоно. Клубууд бухэнэй дэргэдэ уранһайханай самодеятельностиин кружогуудые һайнаар хүдэлмэрилүүлхэ хэрэгтэй.

Кинофикациин хүдэлмэрилэгшэд! Олохон кинопередвижкэнүүд тон муугаар ажаллана, тиимэһээ тэдэнэй хүдэлмэри тушаа ажалшадай гомодохоншье зүб байна. Зарим хүдэлмэрилэгшэдэй даалгагдаһан уялгануудтаа хайша хэрэгээр хандаха ябадалые таанар үгы болгохо ёһотойт. Хүдөөгэй киномеханигууд өөһэдынгөө хүдэлмэрие графигай ёһоор ябуулжа, тогтоогдомол маршрудаа нарин нигтаар сахиха уялгатай. Һуурин газарнуудта, малажалай фермэнүүд ба бригаднуудта һарадаа 4—5 дахин кинофильмнүүд харуулагдаха ёһотой. Мүн кинокартинануудые техническэ талаарнь ямаршье һаадгүйгөөр харуулха гээшэ киномеханик бухэнэй арюун уялга мүн.

Библиотекэнүүдэй, «Союзпечатиин» ба ном худалдадаг организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд! Таанар ажалшадай дунда ном, газетэ болон журналнуудые үргэнөөр ба шадабаритайгаар дэлгэрүүлхын түлөө бухы анхарал оролдолгоо табиха зэргэтэйт. Ном гээшэ эрдэм мэргэжэл ба соёл культурын эшэ үндэһэн мүн. Захигшадай хаанашье ажаһуугаа хада газетэ болон журналнуудые саг болзортонь хүргэхэ зэргэтэй. Элдэб литература уншагшадтаа хүрэнгүй конторонуудта хэбтэжэ байхадаа тон таарамжагүй байна. Бригаданууд болон фермэнүүдтэ нүүдэл библиотекэнүүдые олоор эмхидхэн гаргагты. Библиотекарь бухэнэй зорилго юуб гэхэдэ, тэдэнэр уншагшадаа улам олошоруулха, өөрынгөө хүдэлмэридэ элдэб арга методүүдые хэрэглэжэ, эрхим һайн номуудые ажалшадай дунда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ ябадал болоно.

Лекционно пропагандын хүдэлмэрилэгшэд! Олониитын дунда ябуулагдаха идеологическа хүдэлмэриин тон шухала участок таанадта даалгагданхай. Хурса, тодорхой үгэ гээшэ ажалшадай амжалта туйлаха ябадалда тон ехэ нүлөө үзүүлдэг байна. Эгээл тиимэһээ лекционно пропагандын идейнэ хэмжээе улам дээшэлүүлхэ, зарим лекцинүүдэй ажабайдалһаа холо, балар удхатай байха ябадалые эрид шууд болюулха зэргэтэй. Манай хүн зониие коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ, ажахын ба политическэ зорилгонуудые дүүргэхэ хэрэгтэ тэдэнние эдэбхитэйгээр элсүүлхэ ябадалда лекционно пропагандые бодото һайн зэбсэг болгоё. Тиихын тулада эгээн түрүүндэ хүдөө ажахын темэнүүдтэ удха түгэлдэр ба һонирхолтой лекцинүүдые зохёохо, ород, бурят-монгол хэлэн дээрэ уншаха хэрэгтэй.

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд! Колхознигуудай ажабайдалда ариг сэбэрые сахиха ябадал таанадай хүдэлмэриһөө ехэнхидээ дулдыдаха байна. Гэбэшье колхознигуудай, илангаяа фермэнүүд болон бригаданууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан хүн зоной гэр байрые сэбэр, дулаан байлгахын тула зарим нютагуудай медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд оролдолго гарганагүй. Зарим һуурин газарнуудта ниитын бани, үхибүүдэй ясли ба садууд бии болгогдоогүй, колхознигуудые медицинскэ хангалга муугаар табигданхай байна. Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй зорилго юуб гэхэдэ, тэдэнэр санитарно-гэгээрэлэй ба элдэб үбшэнүүдһээ һэргылгын хүдэлмэрие саг үргэлжэ ябуулха, колхознигуудай ажабайдалда соёл культурые үдэр бүхэндэ нэбтэрүүлхэ уялгатай.

Хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэд—багщанар, врачууд, агрономууд, зоотехнигүүд, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, МТС-үүдэй инженернүүд ба технигүүд, колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд, советскэ эмхи зургаануудай албахаагшад ба комсомолецууд, таанарта ханданабди, нүхэд! Эрдэм мэргэжэлтэй байһан ба арад зоной дунда ажаһуудаг байһан туладатнай колхозно тосхонуудай культурые үргэхэ ба хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөхэ зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ бухы хүсэ шадалаа, мэргэжэл шадабаряа үгэхэ бэзэ гэжэ таанарһаа хүдөө нютагуудай ажалшад хүлеэнэ. Энэ зорилгоһоо һайн һайхан юун байхаб! Таанарай хүсэн тон ехэ. Хүдөө нютагуудта ябуулагдадаг бухы культурна хүдэлмэриин удхашанарые ба арга методүүдые һайжаруулха хэрэгтэ таанар тон ехэ туһа хүргэжэ шадаха байнат. Таанар түрүү, советскэ агробиологическа наукын туйлалтануудые дэлгэрүүлхэ ябадалда эдэбхитэйгээр хабаадаха, уранһайханай самодеятельностиин кружогуудые хүтэлбэрилхэ, лекцинүүд болон элидхэлнүүдые уншаха, хүдөөгэй культурын гуламтануудай бухы хүдэлмэридэ оролдосотойгоор хабаадаха ёһотойт.

Культурын городской эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд! Хүдөө ажахыда туһаламжа хүргэхэ тухай партиин уряада харюу болгон, городуудай промышленна предприятинууд ба эмхи зургаанууд элдэб уялгануудые абаад, хэрэг дээрэнь дүүргэжэ байна. Эгээл энэ үедэ культурын городской эмхи зургаануудай—театрнуудай, музейнүүдэй, Культурын ордонуудай, клубуудай, библиотекэнүүдэй, культура ба амаралтын паркнуудай, кинотеатрнуудай хүдэлмэрилэгшэд бүгэдэарадай энэ патриотическа хэрэгтэ хабаадангүйгөөр байжа шадахагүй байна. Таанар өөһэдынгөө баян дүй дүршэлые дамжуулан үгэжэ, уранһайханай самодеятельностиин кружогуудай хүдэлмэрие эмхидхэхэ, агро-зоотехническэ кружогуудые хүтэлбэрилхэ, лекционно пропагандые һайжаруулха хэрэгтэнь хүдөөгэй культурын эмхи зургаануудта туһалха зэргэтэй байнат. Эгээл тиимэһээ хүдөөгэй культурын гуламтануудые шефтээ абагты, шефскэ туһаламжые хододоо, ехээр үзүүлэгты.

Хүндэтэ нүхэд! Колхозно тосхоной ажалшадай культурна ба политическэ эрилтэнүүдые бухы хэмжээгээр, али бухы талаарнь хангахын тула культурын хүдэлмэрилэгшэд ба манай бухы интеллигенци өөһэдынгөө хүсэ шадалые ба арга боломжые баран элсүүлхэ бэзэ гэжэ бидэнэр, культурын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад, батаар найданабди. Тиигэжэ тэдэнэр манай республикын хүдөө ажахые эрид ехээр хүгжөөхэ, ажалшадай ажана һайн байдалай хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө оруулалта хэхэ байна.

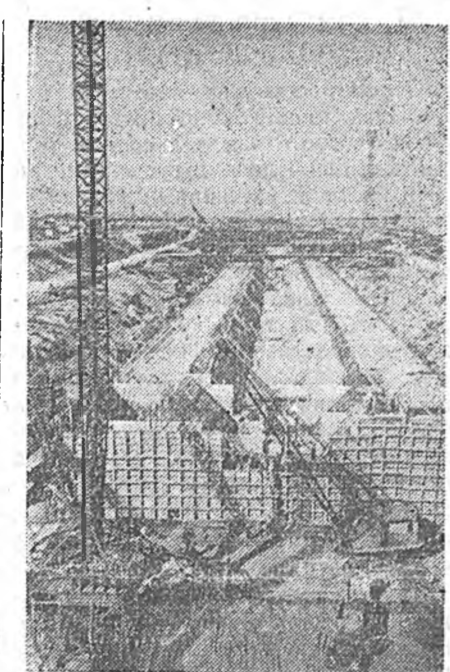

Украинска ССР. Каховско гидроузелай барилгашад энэ жэлдэ 450 мянган кубическа метр бетон гидротехническэ барилгада—судна ябалгын шлюз, ГЭС-эй байшангай доторхи котлован, уһанай хаалтануудые барилгада табиха гэһэн уялга абаа.

Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлэн, шлюзэй барилгашадай коллектив шлюзэй камерын 63 блогто бетон табиһан байна.

ТАСС-эй фотохронико.

МОСКВАГАЙ ПАРТИЙНА ЭДЭБХИТЭДЭЙ ҺУРАЛСАЛ

Москвагай партиин районно комитедүүдэй секретарьнуудай ба промышленно-транспортна таһагуудые даагшадай семинарай занятинууд ноябриин 30-да эхилбэ.

«Ажахын социалистическэ системэ, капиталистическэ системэһээ тэрэнэй булюу һайниинь», «Продукциин ассортиментын шанарые һайжаруулга ба үргэдхэлгэ—социалистическэ промышленностиин хойшолуулашагүй зорилго» гэһэн темэнүүдээр лекцинүүд түрүүшын занятида уншагдаһан байгаа.

Семинарта һурагшадта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үные химдаруулха арганууд тухай, предприятиин администрациин ажал-ябуулгые эхин парторганизацинуудай хинаха эрхэ тухай, олониитын-политическэ ба бусад хүдэлмэринүүдые эмхидхэхэ тухай лекцинүүд уншагдаха байна.

Мүнөө КПСС-эй РК-гэй секретарьнуудай, партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагуудые даагшадай семинарай заняти үнгэргэгдэжэ байна. Барилгануудай ба барилгын материалнуудай предприятинуудай партийна организацинуудай секретарьнуудай, мүн министерствонүүдэй болон центральна зургаануудай парткомуудай болон партбюронуудай секретарьнуудай семинарнууд болоо.

Партиин райкомуудта партийна организацинуудай шэнээр һунгагдаһан секретарьнуудай семинар үнгэргэгдэжэ, тэндэ политическэ, парти доторой темэнүүдээр, тэрэшэлэн хүдэлмэри түсэблэхэ, партийна суглаануудые бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ тухай, баталан абтаһан шиидхэбэринүүдээ дүүргэлгэдэ хиналта эмхидхэхэ тухай лекцинүүд уншагдажа байна.

Ойрын үдэрнүүдтэ столицын худалдаа наймаанай предприятинуудай ба дээдэ һургуулинуудай партийна организацинуудай секретарьнуудай семинарнуудай хүдэлмэри эхилхэ байна.

Общественнэ наукануудай академиин ба партийна дээдэ һургуулиин багшанар, министерствонүүдэй ба центральна зургаануудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд семинарнуудта лекцинүүдые уншана. (ТАСС).

Городуудай электрическэ сетьнүүдые ашаглалга тушаа конференци үнгэргэгдэбэ

Ноябриин 28-да Москвада оронной городуудай электрическэ сетьнүүдые ашаглалга тушаа асуудалнуудаар болоһон конференци хаагдаба.

Конференцидэ хабаадагшад электрическэ сетьнүүдые байгуулха талаар советскэ энергетигүүдэй туйлалтануудые харуулһан элидхэл шагнаба.

Советскэ эрдэмтэд холо газарта электродамжуулгын проблемые зохёолгодо олон шэнэ оруулалтануудые хэһэн байна. Наука ба техникын габьяата ажал-ябуулагша А. А. Глазунов энэ темээр элидхэл хэбэ. (ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партиин айкомой хүдэлмэри юундэ шүүмжэлэгдээб?

Һаяхан Прибайкальска аймагай партийна конференци боложо дүүрэбэ. Түс конференциин делегадууд партиин айкомой тоосоото үе соогоо хэһэн хүдэлмэрине али бүхы талаһаань хаража үзөөд, бии байһан дутуу дундануудые эрид шүүмжэлбэ.

1. ГОЛ АСУУДАЛНУУД ШИИДХЭГДЭНЭГҮЙ

Партиин айкомой секретарь нүхэр Новолоцкий конференци дээрэ хэһэн тоосоото элидхэл соогоо, мүн үгэ хэлэһэн делегадууд аймагай олон һалбаритай ажахын хангалтагүйгөөр хүгжэөгдэжэ байһан тухай хэлэбэ. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолой гараһанаа хойшо аймагай хүдөө ажахые дэбжээхэ талаар ганса асуудалнууд шиидхэгдээгүй эхилээдүй, харин бүхы хэмжээ-ябуулганууд эхэнхидээ түс тогтоолые ажалшадай дунда тайлбарилан ойлгуулхаар хизаарлагдаһан байна гэжэ делегадууд шүүмжэлбэ.

—Манай колхозые аймагай хүтэлбэрилэгшэд түрүү колхозуудай тоодо оруулдаг, — гэжэ «Заветы Ильича» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Баев хэлэнэ. — Теэд гүнзэгыгөөр хаража үзөө һаа, энэнь тон буруу байна. Бидэ түрүү зэргэдэ гараха байтагай байтагай тула бэлдэхэлэрэшье гүрэнтэй хүсэд тоосоогүйбди, малдамнай тэжээлэй база байгуулагдажа шададаагүй, ажал эхэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха талаар өөдтэй юумэн хэгдээгүй, ниитэнгээ ажахыһаа абтаха олзо доход бага байһаар. Аймаг доторх чимэ колхозууд олон.

Колхозуудай ажахые хүгжөөхэ талаар МТС-эй үүргэ тон ехэ байһаниинь элитэ. Теэд түс аймагтахи Итанцын МТС (директорынь нүхэр Кузьменок) өөрынгөө хүдэлмэрине партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэриин үндэһөөр шэнэдхэн табижа эхилээдүй, түрүү арга методүүдые, техникые хүдөө ажахыда, илангаяа малажал дээрэ нэбтэрүүлхэ талаар өөдтэй юумэ хэнэгүй гэжэ Маленковой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ступаков, делегат нүхэр Соколов гэгшэд тэмдэглэбэ.

— Электричествын хүсые хүдөө ажахыда хэрэглэхэ гээшэ түйлай ехэ удхашанартай хэрэг мүн,— гэжэ Зырянска ГЭС-эй директор нүхэр Кайдаш хэлэбэ. — Зүгөөр аймагай колхозууд арбан жэлэй турша дотор манай ГЭС-эй 50 миллион киловатт-час электроэнергиие ашаглажа шадаагүй. Энэ тооe ондоогоор тайлбарилхада, 60 тракторай нэгэ жэл соо хүдэлмэрилхэ хүсэн болоно. Гэбэшье, партиин айком хүдөө ажахыда электроэнергиие хэрэглэхэ тухай ямаршье анхарал табинагүй.

Хүдөө ажахытай хамта түс аймаг дотор ой модоной, загаһа барилгын, нютатай промышленностиин олохон предприятинууд бии. Тэдэнэй тоодо Байкальска, Итанцын леспромхозууд, Горячинскын загаһанай завод, Сэлэнгын шпалозавод, барилгын материалнуудай Еловско комбинат, олзоборилгын хэдэ хэдэн артельнүүд оролсоно. Гэхэ зуура, аймагай

Прибайкальска аймагай партийна конференциһээ

бүхы промышленностиин валовой продукци бүтээн гаргаха түсэбөө урда жэлдэ 80 процент, энэ жэлэйнгээ арбан һарын түсэбые 87 процент дүүргэһэн байха юм. Аймаг доторхи хоёр леспромхозууд гүрэнэй үгэһэн түсэбые жэлһээ жэлдэ дүүргэнэгүй.

Энээн тухай ба аймагтахи загаһанай завод, олзоборилгын артельнүүдэй хүдэлмэриин дутуунууд тухай делегадууд Гурулев, Николаев, Заварухин, Перевалов гэгшэд хэлэбэ.

2. ХҮТЭЛБЭРИЛГЫН МЕТОДЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА

Дээрэ хэлэгдэһэн дутуунууд юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, аймагайнгаа ажахые хүтэлбэрилхэдөө партиин айком партийна эхин организацинуудта, олониитын эдэбхи үүсхэлдэ түшэглэдэггүй байгаа гэжэ үгэ хэлэһэн нүхэд шүүмжэлбэ.

— Партиин айком колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэрэгтэ шухала анхарал хандуулдаагүй,—гэжэ делегат нүхэр Савкин хэлэбэ. — Колхозуудай хүдэлмэри тухай ямар нэгэн асуудал шиидхэхэдээ тэдэ колхозуудай партийна эхин организацинуудгүйгөөр, гансаха түрүүлэгшэнэрые гү, али правлениин гэшүүдые хабаадуулдаг байна. Партиин айкомой секретарь нүхэр Новолоцкий бүхы асуудалнуудай шиидхэлдэ өөр дээрэ даажа абаад, бюрогой гэшүүдэй үүсхэлые дэмжэдэггүй, аппарадайнгаа хүдэлмэрине зүбөөр эмхидхэдэггүй һэн.

Аймагай олохон колхозуудай, промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай партийна эхин организацинуудта партийно-эмхидхэлэй, партийно-политическэ хүдэлмэри тон муугаар табигданхай. Зарим колхозуудай партийна эхин организацинууд өөрынгөө составта оройдоо 3—4 гэшүүдтэй. Тэрэ мүртөө коммунистнуудайнь ехэнхи хуби колхозно ажахытай холбоогүй хүдэлмэридэ ажалладаг байха юм. Мүн партийна эхин организацинуудай суглаанууд тон үсөөнөөр зарлагдана, тэндэ абтаһан шиидхэбэринүүд бодото хэрэг дээрээ бэелүүлэгдэнэгүй.

Сомоной Соведүүд, профсоюзна, комсомольско организацинууд хэзээдэшье партиин директивэнүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлэгшэд байһан юм, мүнөөшье байһаар, — гэжэ Горячинска сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Волков хэлэбэ. — Харин партиин айком өөрынгөө хүдэлмэридэ олониитын эдэ организацинуудта түшэглэнэгүй. Тоосоото үе соо партиин айкомой бюро дээрэ нэгэшье сельсоведэй түрүүлэгшын хүдэлмэри тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээгүй. Олохон сомоной Соведүүдэй хүдэлмэри тон доодо хэмжээндэ байһаар, тэдэнэр саг болзор соогоо сессинүүдыешье зарлажа диилэнэгүй, харин элдэб янзын справка, үнэмшэлгэнүүдтэ тамга дарахаһаа бэшэ ямаршье ажал хэнэгүй. Партиин айком энэ шухала хэрэгтэ саашадаа анхаралаа табиха ёһотой.

Конференци дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэд Загребин, Громов, Николаев гэгшэд һургуулинуудай, элүүрые сахилгын, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриин дутуунууд тухай хэлэхэ зуураа, эдэ шухала участогуудые партиин айком муугаар хүтэлбэрилнэ гэжэ зааба.

3. КАДРНУУДАЙ ШИИДХЭХЫ ҮҮРГЭ ТУХАЙ

Тоосоото үе соо партиин айком кадрнуудые шэлэн олохо, дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри хэбэшье, тэрэнь мүнөө үеын эрилтые яашье хангахаяа шадахагүй байна гэжэ делегадууд үгэ хэлэбэ. Энэ турша соо партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай, колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй семинар оройдоо 1—2 дахин зарлагдабашье, тэрэнһээ дэнь тон үсөөн хүн хабаадалсаһан байха юм.

— Манай аймагай партийна организациин зарим коммунистнууд идейно-политическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхэ талаар оролдосотой һайнаар һуралсана, — гэжэ делегат нүхэр Андреев хэлэбэ. — Зүгөөр зарим колхозуудай, жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин (секретаринь нүхэр Сухих) политкружок мүнөө болотор һуралсалайнгаа жэлые эхилээдүй байһаар. Хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд коммунистнар Ступаков, Самарин болон бусад политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ гэжэ оролдонгүй.

— Хүдэлмэриин ямаршье һалбарида кадрнууд шиидхэхы үүргэ эзэлдэг байһаниинь элитэ, — гэжэ Сэлэнгын шпалозаводой завкомой түрүүлэгшэ нүхэр Николаев мэдүүлбэ. — Эгээл тиимэһээ тэдэнэр тухай халуун анхарал табиха гээшэ партиин айкомой нэгэн шухала зорилго байгаа. Гэбэшье, энэ хэрэг манай аймагта хайша хэрэгээр табигданхай. Аймагай элүүрые хамгаалгын таһаг хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Жэшээлхэдэ, манай амбулаторидо дүрбэдэхи һараа врачын үгы байһаниие мэдэжэ байбашье, түс таһаг ямаршье хэмжээ абанагүй.

Мүн тэрэшэлэн олохон предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэ ажаһуудалай зохихо услови байгуулагданагүй, саг сагтань кино харуулагданагүй, элдэб темээр лекци, элидхэлнүүд уншагданагүй гэжэ үгэ хэлэһэн делегадууд Заварухин, Чумаков, Гурулев гэгшэд тэмдэглэбэ.

Аймагай партийна организациин саашанхи зорилгонууд тухай КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүн нүхэр Д. С. Лесик дэлгэрэнгы үгэ хэлэбэ.

* * *

Шэнэ һунгагдаһан партиин айкомой эмхидхэлэй пленум болобо. Партиин айкомой секретарьнуудаар нүхэд **П. Н. Иванов, К. М. Манжиханов, Г. П. Перевалов** гэгшэд һунгагдаба.

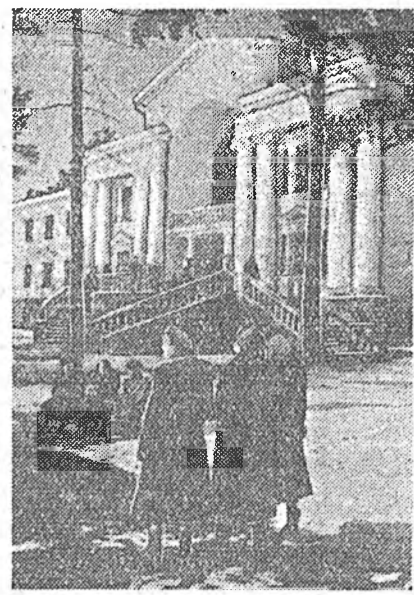

Новосибирскэ область. Машина бүтээлгын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гэй амаралтын шэнэ байшан Бердск городой дэргэдэ һарһан модотой газарта нээгдэбэ. Эндэ жэл бүри 4500 гаран ажалшад амарха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: амаралтын шэнэ байшангай главна корпусой дэргэдэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Газетэ тараалга— шухала политическэ хэрэг

Ажалшадай дунда газетэ, журналнуудые үргэнөөр тарааха гээшэ партийна организацинуудай, коммунистнууд ба комсомолецуудай арюун уялга мүн.

Яруунын аймагай Эгэтын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Жигжитов газетэ тараалгада харюусалгатайгаар хандажа, коммунистнуудые, комсомолецуудые, колхозойнгоо эдэбхитэдые энэ хэрэгтэ эмхидхэлгэдэ табиһан байна. Мүнөө газетэ захилга һайнаар ябуулагдана. Түс колхозой айл бүхэниинь 1954 онһоо эхилжэ газетэ абаха юм.

Тэрэшэлэн аймагай эгээл холын «Коминтерн» колхозой гэшүүд мүнөө 100 гаран экземпляр центральна, республиканска болон аймагай газетэнүүдые захиба.

Гэхэ зуура, юрэнхыдөө аймаг дотор газетэ захилга үшөө хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозые абажа үзөе. Түс колхозой гэшүүд мүнөө миил 6 экземпляр «Бурят-Монгольская правда», оройдоо 8 экземпляр «Сталинец» газетэ захинхай.

—Хүнүүдтэ газетэ захюулха гээшэ манай хэрэг бэшэ, — гэжэ түс колхозой партийна организациин секретариин орлогшо нүхэр Княжев һэнгэргүйгөөр хэлэнэ.

«Коммунизм» гэжэ томодхогдоһон колхозой олонхи гэшүүд газетэ, журналнуудые абажа уншахые хүсэнэ. Гэбэшье, захин абалта эндэ хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Партийна организациин секретарь нүхэр Сультимов газетэ тарааха хэрэгые хэлхеэ холбооной Ульдиргын таһагай хүдэлмэрилэгшэдтэ сүм найдажархинхай.

Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһагшье хэблэл тараалгада ёһотой анхарал хандуулнагүй, энэ хэрэгые хэлхеэ холбооной аймагай конторын хүдэлмэрилэгшэдтэ даалгаад һууна.

Ц. Жапов.

Пакистанай Правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн ното

СССР-һээ Пакистанда байгаа Посол А. Г. Стеценко энэ оной ноябриин 30-да Пакистанай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Дж. А. Рахимда орожо, тэрээндэ доро дурсагдаһан удхатай ното барюулба:

«Пакистанска территори дээрэ американска сэрэгэй авиационно базануудые байгуулха гэһэн хэлсээ баталха тухай хөөрэлдөөнүүдэй Пакистанай Правительство Америкын Холбоото Штадуудай Правительство хоёрой хоорондо хэгдэжэ байһан тухай мэдээнүүд һүүлэй үедэ элдэб оронуудай хэблэлдэ, тэрэ тоодо американска хэблэлдэ толилогдоһон байна.

Энээнтэй дашарамдуулан, Пакистанай Правительство США-гэй Правительство хоёрой хоорондо хэгдэжэ байгаа дээрэ дурсагдаһан хөөрэлдөөнүүд тухай асуудал тушаа США-гэй гүрэнэй зарим ажалябуулагшадай мэдүүлгэнүүд, мүн тэрэшэлэн анхарал хандуулна, тиимэ хөөрэлдөөнүүдэй хэгдэжэ байһан тушаа түс мэдүүлгэнүүд дотор арсалта хэгдэнэгүй.

Тэрээнһээ гадна, Дунда Востокто сэрэгэй агрессивнэ блок байгуулха түсэбүүдтэ Пакистаниие хамжуулха тухай асуудалай талаар Пакистанай Правительство США-гэй Правительство хоёрой хоорондо хөөрэлдөөнүүдэй хэгдэжэ байһан тухай мэдээсэлнүүд мүн тэрэшэлэн толилогдоһон байна.

Дурсагдаһан хөөрэлдөөнүүд тухай мэдээсэлнүүдтэ Советскэ Союз хайша хэрэгээр хандажа шадахагүй байна гэжэ Пакистанай Правительствын анхарал хандуулхые Советскэ Правительство шухалада тоолоно, юуб гэхэдэ, Пакистанай территори дээрэ тайлбарилан хэлэхэдэ, СССР-эй хилэдэ ойрын районой американска сэрэгэй авиационно базануудые байгуулха гушаа хэлсээнүүдые баталалга, мүн тэрэшэлэн дурсагдаһан блогые Дунда Востогто байгуулха түсэбүүдтэ Пакистаниие хамжуулга хадаа Советскэ Союзай аюулгүй байдалда сэхэ хабаатай байна.

Советскэ Правительство дээрэ дурсагдаһан зүйлнүүд тушаа тайлбариие Пакистанай Правительствоһаа абаха хүсэлтэй байна».

(ТАСС).

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һонинууд

Культурна, баян ажабайдалтай болоо

Аймагай центр — Мухаршэбэр тосхонһоо 4—5 километрын хараатай газарта Заган тосхон оршоно. Тэндэ Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель оршоно. Энэ колхозой гэшүүд ниитынгээ ажахые улам хүгжөөнэ.

Заган тосхондо хэдэн мянган зонтой 500 гаран айл ажаһууна. Тэдэнэр культурна болон баян ажабайдалтай болонхой. Тосхондо электричество, радио, киноустановко, библиотекэ, клуб бии. Эндэ долоон жэлэй һургуули, амбулатори, худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд хүдэлмэрилнэ.

Хүдөө ажахын Культурын байшан нээгдэбэ

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухай партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолтой зохилдуулан, наукын болон түрүү дүй дүршэлэй түйлалтануудые үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхын зорилгоор Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд һайнаар түхеэрэгдэһэн Хүдөө ажахын Культурын байшан һаяхан нээбэ. Тэндэнь лабораторно түхеэрэлгэ, элдэб коллекци болон гербари гэхэ мэтын зүйлнүүд бии. Тэрэшэлэн колхозой ажахын һалбаринуудай ургалтые харуулһан диаграммануд байшангай ханануудые шэмэглэнэ.

Түс байшан гурбан таһалгатай. Нэгэн соонь — лаборатори, нүгөөдэдэнь — колхозой агрономууд, зооветеринарна мэргэжэлтэдэй хүдэлмэрилхэ кабинет, гурбадахинь— агро-зоотехническэ курсануудай заняти, лекци, элидхэл үнгэргэхэ таһалга юм.

Хүдөө ажахын Культурын байшан нээлгын суглаан боложо, тэндэ колхозой түрүүшүүл, бригадирнууд, агрономууд суглараа. Колхозой элитно-үрэһэнэй ажахын бригадын гэшүүн 63 наһатай нүхэр Иванов иигэжэ мэдүүлбэ:

— Партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленум манай хүдөө ажахые ойрын 2—3 жэлэй туршада түргэнөөр хүгжөөхые эринэ. Энэ зорилгые гүйсэдхэхэ ябадалда бидэ колхознигууд бүри эршэтэйгээр ажаллаха, өөһэдынгөө мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ зэргэтэйбди. Тиимэһээ би үтэлжэ, үбгэн наһатай болобошье һаа, һуралсажа, энэ жэлдэ 3 жэлэй курса дүүргэхэмни.

Киномеханик Л. П. Филатов

Шэмэрүүн жабартай үглөөнэй хүйтэндэ халюун мори хүллэһэн хүн буурал һаарал уурал һабһуулан, сэн бүн болон яаралтай түргэнөөр гүйлгэжэ ябадаг.

Энэ жэлдэ Заган тосхондо киноустановко бии болгогдожо, тэрэнэй механигаар Лука Пимонович Филатов эльгээгдэһэн байгаа. Тэрэ болбол нэгэ үдэр Шэнэ Загантда, нүгөө үдэрынь Хуушан Загантда, зарим үдэрнүүдтэнь колхозой малшадта болон Заганай инвалидуудай байшангайхидта гэхэ мэтээр һарадаа 26 дахин кинофильмнүүдые харуулна. Энэ нүхэр кино эрхимээр харуулдаг, даалгабаряа 200 гаран процент дүүргэдэг юм.

— Кинокартина харагшад минии маршрудтай танил байжа, хэзээ ямар картинын харуулагдаха байһаниие мэдэдэг дээрэһээ алгадгүй суглардаг,—гэжэ нүхэр Филатов хөөрэнэ.

Эндэ һүүлэй арбаад үдэрэй туршада кинофестиваль үнгэргэтдөө. Тэндэ хитад арадай мүнөө үеын ажабайдал харуулһан фильмнүүд харуулагдаа.

x

Н. Цыбенов,
манай корреспондент.

ПРОПАГАНДИСТНУУД БОЛОН АГИТАТОРНУУДТА ТУҺАЛАМЖА

Социализмын ороной Конституци

Атуиехэ Октябрьска социалистическэ революци хадаа бүхэдэлхэйн түүхэтэ удхашанартай илалтын, капитализмын хүмэрин уналгын ба социализмын илан мандалгын шэнэ саг үеые нээһэн юм. Тэрэ сагһаа хойшо манай агууехэ Советскэ гүрэн хадаа бүхы советскэ хүнүүдэй энхэрэн дурладаг Эхэ орон, бүхы дарлагдаһан мүлжэгдэһэн ажалшадай зүрхэ сэдьхэл татадаг эсэгэ орон, бүхы түрүү хүн түрэлтэндэ замынь зааһан һуларшагүй гэрэлтэ одон болоо. Ажалшан олониитын зол жаргалай, бата бэхи эб найрамдалай, бодото демократиин ба социализмын түлөө арадуудай тэмсэлые толгойлон Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союз хадаа зориг түгэлдэр, бата найдамтайгаар урагшаа, коммунизм тээшэ зорижо ябана.

* * *

СССР-эй түрүүшын Конституци 1924 ондо абтаһан байна. Энэ хадаа капиталистическэ ба социалистическэ хоёр системын ажахын мүрысөөнэй ябаса соо, ажахын капиталистическэ секторые социалистическэ системээр илуулха ябадалые эмхидхэхэ гэжэ Коммунистическэ партиин зорилго табяад байһан НЭП-ын эхин үе мүн байгаа. «Хэн хэнээб» гэһэн асуудал тиихэдэ шиидхэгдээгүй байгаа. Манай гүрэнэй экономикодо социалистическэ ажахын системын хэлбэришэгүйгөөр бэхижэжэ байхатай хамта, промышленность, хүдөө ажахыда, худалдаа наймаанда капиталистическэ сектор түсхай һуури эзэлжэ байгаа. Капиталистическэ сектор бүхы промышленностиин 20 процентһээ доошо бэшые эзэлжэ байгаа һэн. Хүдөө ажахыда капиталистическэ анги, кулагууд нилээд ехэ хүсэтэй байһан юм. Тэрэ үедэ колхозууд болон совхозууд хүдөө ажахын үйлэдбэрилгэдэ бишыхан һуури эзэлдэг һэн. Бүхы орон доторхи эд товарай эрьесын 40 процентынь купецүүд, хонжоошод ба бусад үмсын наймаашад эзэлжэ байгаа.

Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн ударидалга доро манай ороной арадууд ороноо индустриализацилха ба хүдөө ажахые коллективизацилха политикые амжалтатайгаар бэелүүлһэн байна. Энээнэй эсэстэ социализм хадаа СССР-эй арадай ажахыда бүримүһэн илаһан, манай орон соохи мүлжэгшэ ангинууд бүхы дээрээ усадхагдаһан юм. Орон доторнай мүнөө үеын эсари ехэ хүсэтэ шэнэ техникээр зэбсэгжэһэн социалистическэ промышленность байгуулагдаа һэн. Хүдөө ажахыда механизированнэ, томодхогдоһон социалистическэ ажахынууд болохо колхозууд ба совхозууд эсэслэн илажа, анги болохо кулагууд гүйсэд усадхагдаһан байгаа. Купецүүд болон хонжоошод худалдаа наймаанһаа бүримүһэн түригдэжэ, эд товарай бүхы эрьесэ бүгэдөөрөө гүрэнэй, кооперациин ба колхозуудай гарта ороһон байна. Тиигэжэ, манай гүрэн соо хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадал үгы болгогдоо һэн. Үйлэдбэриин зэбсэгүүд ба хэрэгсэлнүүд ниитын социалистическэ зөөри болоод, советскэ обществын бата бүхэ үндэһэ һуури боложо батадхагдаһан байна.

СССР-эй экономическа базиста болоһон эдэ хубилалтануудтай хамта манай обществын ангиин структура хубилһан байна.

Бүхы мүлжэгшэ ангинуудай усадхагдаһанай эсэстэ манай гүрэн соо эбтэй хоёр хүдэлмэришэн ба таряашан анги үлөө. Мүн интеллигенци үлөө. СССР-эй хүдэлмэришэн анги хадаа мүлжэлгэһөө хэтэдээ сүлөөлэгдэһэн, бүхы арадтайгаа хамта үйлэдбэриин зэбсэгүүд ба хэрэгсэлнүүдые эдлэжэ байдаг, советскэ обществые коммунизмын замаар шэглүүлэн ябуулжа байдаг тон шэнэ анги болоо. Советскэ таряашад хадаа помещигүүд, кулагууд, купецүүд болон хонжоо наймаашадай мүлжэлгэһөө хэтэдээ аршалагдаһан, ажахыгаа ниитын социалистическэ зөөриин үндэһөөр эрхилдэг, шэнэ колхозно таряашад болоо. Мүн манай интеллигенци үндэһөөрөө хубилаа юм. Тэрэ хадаа хүдэлмэришэд болон таряашадтай уг үндэһөөрөө таһаршагүй холбоотой, социализмда алба хэдэг шэнэ интеллигенци болоо. СССР-тэ социализмын илаһанай эсэстэ обществын морально-политическэ нэгэдэлэй үндэһэ һуури байгуулагдаа.

СССР-эй тогтоһон 1922 онһоо социализмын илан мандаһан 1936 он хүрэтэр манай советскэ орон соо ажаһуудаг национальностьнуудай хоорондохи хани харилсаан улам бэхижээ һэн.

1924 онһоо 1936 он хүрэтэрхи үе соо манай обществын экономическа базиста ба олониитын политическэ ажабайдалда болоһон хубилалтанууд хадаа правовай надстройкые базистайгаа тааралдуулан зохёохые зайлашагүй шухалаар баадхажа байһан юм. СССР-эй шэнэ Конституци хадаа Коммунистическэ партиин ударидалга доро манай арадуудай үнэндөө түйлаад байһан, дайлан абаад байһан юумэнэй, тодорхойлон хэлэхэдэ, манай орондо социализмые гол түлэб бэелүүлээд байһаниие хуулишалан бэхижүүлээ юм.

Советскэ орон доторхи бүхы засаг ажалшадай депутадуудай Соведүүдээр бэелүүлэгдэдэг юм. СССР-эй политическэ үндэһэ һууринь болодог ажалшадай депутадуудай Соведүүд хадаа арадай засаг болоно. Манай агууехэ багша В. И. Ленин Соведүүд тухай иигэжэ хэлээ һэн:

«Энэ хадаа бултанда нээгдээтэй, олониитын хаража байхада хамаг юумээ хэдэг, олониитэдэ эгээ дүтэ, олониитэһээ сэхэ шууд үндэһэлэн гараһан засаг болоно. Энэнь ниитэ арадай сэхэ шууд, тэрэнэй дура зоригые харуулһан орган мүн болоно». Тиимэһээ Соведүүд хадаа түүхые зохёогшо арад олониитэдэ эгээл хүндэтэй, тэдэнэй гүрэнөө ударидаха хэрэгые бүхы талаар хүнгэдхэдэг, тэдэнэй революционно эршэ шадалые, эдэбхиие, олониитын творческо шадабариие үүсхэдэг юм. Манай гүрэнэй үндэһэн хуули болохо Конституци болбол бүгэдэарадай халуун хабаадалгатайгаар зохёогдоһон юм. 1936 оной июнь һарада СССР-эй шэнэ Конституциин проектын хэблэлдэ толилогдоһоной һүүлээр, хэдэн һарын туршада бүхы ороноймнай ажалшад тэрэниие зүбшэн хэлсэһэн юм. Бүхы советскэ арадаар һайшаагдаһан СССР-эй шэнэ Конституциие — илаһан социализмын Конституциие—Соведүүдэй Бүхэсоюзна VIII онсо съезд 1936 оной декабриин 5-да И. В. Сталинай элидхэлээр нэгэн дуугаар баталан абаһан байна. Шэнэ Конституциие баталан абаһан энэ үдэр советскэ ороной бүхы арадуудай һайндэр гэжэ соносхогдоһон байна. Жэл бүхэндэ советскэ хүнүүд коммунизм байгуулалтын гайхамшатта амжалтануудаар энэ үдэрые омог дорюунаар угтан тэмдэглэдэг болонхой.

Манай орондо социализмын илалта хадаа һунгуулиин системые саашадань демократизацилгада, нюусаар голосоо үгэлгэтэй һунгуулиин бүгэдэниитын, тэгшэ ба сэхэ эрхые бэелүүлгэдэ дамжан орохо арга боломжые олгоо һэн. Һунгуулиин системые демократизацилга хадаа арадай гүрэнөө ударидаха аргынь улам үргэдхөө. Советскэ засагай бүхы органууд ажалшадай депутадуудай сомоной, сельскэ Соведүүдһээ эхилээд СССР-эй Верховно Совет хүрэтэр һунгагдадаг юм. Депутат болбол арадай захяа дүүргэжэ, өөрынгөө ба Соведэй хүдэлмэриин тухай тоосоогоо үгэжэ байха уялгатай. Хэрбээ депутат арадһаа дулдыданги байһанаа мартаад, арадай үгэһэн захяа дүүргээгүй һаань, тэрээниие һунгагшад ямаршье сагта дуудан бусааха эрхэтэй. Тиимэ болохолоороо, Советскэ Конституциин демократизм хадаа юрын, ниитэдэ мэдэрэгдэһэн демократизм бэшэ, харин арадта бүхы засаг түрые хангаһан социалистическэ демократизм болоно.

Буржуазна гүрэнүүдэй конституцинууд хадаа капитализмын принципүүдые, тэрээнэй гол үндэһэнүүдые—үйлэдбэриин зэбсэг болон хэрэгсэлнүүдэй үмсын зөөри боложо байлгые, хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадалые бэхижүүлдэг байна. Советскэ Конституци болбол капитализмын гол принципүүдэй эсэслэн усадхагдаһаниие, ажахын социалистическэ системэ ба социалистическэ зөөри болоһон үйлэдбэриин зэмсэг хэрэгсэлнүүдые СССР-эй экономическа үндэһэ һуури болгон бэхижүүлдэг юм. Үйлэдбэриин зэмсэг хэрэгсэлнүүдые манай ороной ажалшадай хамтадаа эдлэдэг дээрэһээ СССР-тэ хүниие хүн мүлжэдэггүй, үйлэдбэримнай бүхы ажалшадай аша туһада таһалтаряагүй ургажа ба хүгжэжэ байдаг.

Советскэ хүнэй ажана һайн байдал тухай Коммунистическэ парти анхарал оролдолго хододоо табидаг юм. Обществын саг үргэлжэ ургажа байгаа материальна ба культурна эрилтэнүүдые этээн ехээр хангалга хадаа социализмын экономическа гол хуули ёһон болодог юм. Энэ хуули ёһоной эрилтэ СССР-эй Конституци соо иигэжэ бэшэгдэнхэй: «СССР-эй ажахын байдалынь олониитын баялигые ехэ болгохо, ажалшадай материальна ба культурна хэмжээе хэлбэрилтэгүйгөөр дээшэлүүлхэ, СССР-эй бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхын ба тэрээнэй оборонын хүсэ шадалые шангадхахын тулада гүрэнэй арадай ажахын түсэбөөр тодорхойлогдолог ба залан ябуулагдадаг байна».

Хүндэ индустриие хүгжөөлгэдэ түйлагдаһан ехэ амжалтануудһаа үндэһэлэн, Коммунистическэ парти болон Советскэ Правительство хадаа арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилгые эрид дээшэлүүлхэ зорилгонуудые табяад байна. Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудай түргэн хүгжэлтэ түйлаха, ойрын хоёр—гурбан жэлэй туршада манай ороной хүн зониие эдеэ хоолой зүйлнүүдээр, эд бараагаар хангалгые эрид дээшэлүүлхэ гээшэ бүгэдэарадай мүнөө үеын шухалын шухала зорилго болоод байна.

Советскэ гражданинуудай тон шухала социально-экономическа эрхэнүүд: ажал хэхэ, амарха, эрдэмдэ һураха, үбгэрхэ үтэлхэдөө, үбдэхэ ба ажал хэжэ шадахаяа болихо үедөө материальна тэдхэмжэ абаха эрхэ-

Читын областьтой социалистическэ мурысөөндэ түрүүлхын түлөө тэмсэе!

Малай үбэлжэлгые тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ

Сэлэнгын аймагта ниитын мал [...]эбэрилхэ бүхы арга боломжо[...]уд бии. Сабшалангай ба бэлшээ[...]ин ногоо һайнтай газарнуудтай [...]а эндэхи колхозууд адуу малай [...] толгойе олошоруулха, тэрэнэй [...]аг шэмые дээшэлүүлхэ аргатай. [...]эд, эдэ арга боломжонуудые [...]угаар хэрэглэнэ. Мал үсхэбэ[...]лхэ, тэрэнэй ашаг шэмые дээ[...]лүүлхэ түсэбөө аймаг жэл бүри [...]үргэнэгүй. Аймагай олохон кол[...]зууд малые гарза хоролтодо [...]уулдаг. Мүнөөшье жэлдэ ехэ [...]он түл үхэһэн байна.

Октябрь һарын эхеэр партиин [...]комой бюро болбол аймагай кол[...]зуудта адуу малай үбэлжэлгэдэ [...]лэдхэл тухай асуудал зүбшэн [...]сээд, тэрээгээрээ дэлгэрэнгы [...]оол баталан абаа һэн. Тус тог[...]ол соо малые бардам хүрэхэ тэ[...]элээр дүүрэн хангаха, малай [...]рлаха зоотехническэ барилга[...]удые дүүргэхэ гэһэн пунктнууд [...]шэгдэһэн байгаа. Гэбэшье, эдэ[...]й алишье пунктнь мүнөө дүүр[...]дээгүй.

Колхозуудта бүдүүн тэжээл бэ[...]дхэхэ түсэб миил 23 процент [...]үргэгдээ. Шэмэтэ тэжээл бэлэд[...]хэ түсэб холо дүүргэгдээгүй. [...]н тэрэшэлэн эндэхи колхозууд [...]омо суглуулха хүдэлмэриие [...]нгалтагүйгөөр ябуулна. 600 гек[...] дээрэһээ мүнөө хүрэтэр соломо [...]могдоогүй байһаар.

Адуу малые үбэлжүүлхэ дулаан [...]йранууд эндэ түхеэрэгдээгүй. [...]э жэлдэ аймагай колхозууд [...]ртэ бодо малай байрлаха 17 [...]йра бариха ёһотой аад, оройдоо [...]байра бариһан юм. Илангаяа [...]оммунизм», Ворошиловай, Моло[...]вой нэрэмжэтэ колхозуудта ма[...]й байранууд муугаар баригдана. [...]эшээлхэдэ, «Коммунизм» гэжэ [...]лхоздо түсэбэй ёһоор 100 толгой [...]ртэ бодо малай байха нэгэ [...]йра, 50 толгой тугалай байха нэ[...] байра, 500 толгой хонинай бай[...] байра баригдаха ёһотой аад, нэ[...]шье юумэ эндэ хэгдээгүй байна.

Адуу малай эдихэ тэжээлэй база [...]айгуулха, тэдэнэй байха байра[...]нуудые бариха түсэбөө эндэхи [...]лхозууд юундэ дүүргээгүйб гэхэ[...], партиин айком ба аймгүйсэдком [...]э асуудалнуудые шиидхэхэ хэ[...]гтэ халирхайгаар хандаһан бай[...] юм.

КПСС-эй айком ба аймгүйсэд[...]м үшөө сентябрь һара соо бүхы [...]лхозуудай малай үбэлжэлгэдэ [...]лэдхэлые октябриин 20 болотор [...]алгажа дүүргэхэ гэһэн шиидхэбэ[...] абаһан байгаа. Теэд энэ шиид[...]бэри олохон колхозуудта дүүр[...]гдээгүй. Харин хооһон саарһан [...]ээрэ үлэшөө.

[...]Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз [...]түрүүлэгшэнь нүхэр Аверин) үбһэ [...]бшаха түсэбөө миил 21 процент [...]үүргэһэн юм. Эндэ 68 толгой [...]ртэ бодо мал, 412 толгой хони [...]маад туранхайнууд байна. [...]рбээ мүнөөнһөө һайнаар эдеэ[...]үүлжэ эхилээгүй һаа, эдэ мал [...]олдөө үхэжэшье болохо байна. [...]эбэшье, тус колхоз хүсэ шадал [...]уутай малнуудаа амяарайнь ил[...]жа эдеэлүүлнэгүй. Энэ жэлэй 10 һарын туршада тус артельдэ 92 толгой үхэр, 516 толгой хонид үхөө. Гадна, Омохон гэжэ нютагта байрладаг малнууд мууса уһалагдадаг дээрэһээ ехээр туража байна. Энээн тушаа мэдэжэ байгаад, колхозой правлени ямаршье бодото хэмжээ абанагүй.

Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой адуу мал 1952—1953 онуудай үбэлжэлгын үедэ ехэ олоороо үхэһэн ба тураһан байха юм. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ бэрхэшээлтэ байдалые тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд мартажархёо. Юуб гэхэдэ, бүдүүн тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө эндэхид мүнөө жэлдэ арай гэжэ 27 процент дүүргээ. «Хонхо» ба «Уляаста» гэжэ нютагуудта байдаг малнуудай байранууд бултадаа заһабарилагдаагүй байһаар. Нэгэшье соото газарта шэмэтэ тэжээл таряагүй.

«Коммунизм» колхоз аймаг соогоо эгээл гээгдэнги колхозуудай нэгэниинь гээшэ. Эндэ үбһэ хуряалга хэлэшэгүй муугаар үнгэргэгдөө һэн. Энэнэй эсэстэ үбһэ сабшаха түсэбөө эндэхид 15 процент дүүргээ. Тэрэ мүртөө колхозой правлени, партийна эхин организаци малдаа эдюулхэ нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй. Январиин янгинама хүйтэнэй болоходо энэ колхозой малшад малаа юугээр эдеэлүүлхэ юм? Энэ асуудалда тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд ямаршье харюу үгэжэ шадахагүй байба.

Дээрэ дурсагдагша Ворошиловай, Кагановичын нэрэмжэтэ ба «Коммунизм» колхозууд Сүхын МТС-тэ харьяатай байна. Гэбэшье, эндэхи МТС-эйншье директор нүхэр Бандо, ахалагша мэргэжэлтэд нүхэд Собенников, Коломин гэгшэд эдэ колхозуудта мүнөөнһөө малай туража ба зарим газарнуудта малай уһалагдадаггүй байхадашье, ямаршье хэмжээ абанагүй, һанаа амархан һуунад.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой ёһоор МТС-үүд болбол малажал дээрэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха талаар түсгаар хэмжээ абаха ёһотой байгаа. Теэд Сүхын ба Селендумын МТС-үүд энэ талаар юушье хэнэгүй. Сталинай, Ворошиловай, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай малай фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд мүнөө хүрэтэрөө механизацилагдаагүй. Тэндэ эдеэ буйлуулха, ороо̄һо үйрүүлхэ машинанууд байхагүй.

Мэнэ һаяхан Сүхын МТС-эй харьяата колхозуудта малай үбэлжэлгын ябаса тухай асуудал аймгүйсэдкомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Теэд зүбшэн хэлсэһэн энэ асуудалаараа тогтоолшье абаагүй, харин нэгэ часай туршада миил хөөрэлдөөд лэ тарашоо.

Аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй иимэ муу байхада партиин айкомой орган «Улаан Сэлэнгэ» газетэ абяа шэмээгүй байгаа. Үбэлжэлгын эхилхэһээ хойшо тус газетэ энэ асуудалаар нэгэшье статья толилоогүй.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

Улам эршэмтэйгээр ажаллахабди

Зэдын аймагай Боргойн совхозой № 2 отарын ахалагша хонишон, коммунистка Санжит Цыденовагай хөөрөөнһөө

Манай Боргойн тала үбһэ ногоогоор баян, минеральна тэжээл болодог хужараар элбэг, хони үсхэбэрилхэдэ жэттэйл зохид нютаг юм. Боргойн үргэн уужам талада совхозой ба колхозуудай 40—50 мянган хонид бэлшэжэ ябадаг. Гансахан манай совхозой хонид хорёод мянга ха юм.

Тиимэһээ бидэ хонишод бэлшээриингээ газарые хубаарилан, үбһэ ногооень зүбөөр хэрэглэнэбди. Хониднай бэлшээриингээ шэмэтэ ногоо амтархан эдижэ, хүсэ шадал һайнтай байдаг юм. Хүсэ шадалаар һайн хонидой ноо̄һониинь ехэ, хонид һубайрсашьегүй, мяхыень гүрэндэ тушаахада эрхим шанартай байдаг байна.

Би хони үсхэбэрилгэ дээрэ арбаад жэлдэ хүдэлмэрилхэ зуураа, нилээд дүй дүршэлтэй болооб. Юуб гэхэдэ, хүн бүхэн нэгэ ажалда удаан байхадаа дүршэдэг бшуу. Энээнние манай отарын туйлаһан урда жэлнүүдэй хүдэлмэриин үрэ дүнгүүд гэршэлнэ. Манай отара энэ жэлдэшье хонидоо хоролтогүйгөөр, тарган тобироор харууһалһан, хонин бүриһөө дунда жэшээгээр 3 килограмм ноо̄һо хайшалһан байна.

Совхозой хонишод хоорондоо социалистическэ мүрысөө эмхидхэжэ, хони үсхэбэрилгэһөө абтаха олзо доходые жэл ерэхэ бүри улам дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэбди. Манай отара аяар дулаан байхада хонидойнгоо ба хурьгадайнгаа байрануудые заһабарилаа, бага бэшэ үбһэ тэжээл бэлэдхээ. Читын областиин колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдые социалистическэ мүрысөөндэ уриһан хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай хандалгые манай совхозой коллектив һайшаалтайгаар угтажа, хоорондоо социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлбэ.

Манай отарада хамта 976 толгой хонид, тэрэ тоодо 951 толгой эхэ хонид ондо орожо байна. Бидэнэр хонидоо тарган тобироор, нэгэшье хони гарзалуулангүй ондо оруулхын түлөө унаһан малгайгаа абангүй ажаллаха гэжэ шиидээбди. Тиин 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа түлжүүлхэ, хонин бүриһөө дунда жэшээгээр 4 килограмм ноо̄һо хайшалха, нэгэшье хони хоролтодо оруулхагүй гэһэн социалистическэ уялга абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байнабди.

Ерэхэ тарилгадаа һайнаар бэлэдхэе

1952 ондо манай колхозой гэшүүд тарянайнгаа ургаса хуряажа абахатаяа хамта ерэхэ жэлэйнгээ тарилгада эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ эхилээ һэн. Тарянай полинууд дээрэ шэнэ газар, намарай пар хахалха, саһа тогтоохо, наг шэбхэ гаргаха гэхэ мэтын ехэхэн хүдэлмэринүүд хэгдэһэн, һайн шанартай үрэһэ хүрэнгэ хаагдаһан, тарилгын хүдэлмэридэ хэрэглэгдэхэ машина, зэр зэмсэгүүд заһабарилагдаһан, мори унаа бэлэдхэгдэһэн байгаа. Тиигээд тарилгаяа эмхитэйгээр, агротехническэ богонихон болзорто үнгэргэһэн байнабди.

Энээнэй ашаар манай колхоз байгша ондо 1600 гектар тарянай талмайһаа дунда жэшээгээр гектар бүриин 15,3 центнер ургаса хуряаһан байна. Тэрэ тоодо № 2 тарянажалай бригада (бригадирынь Александр Вершинин) 63 гектар газарһаа га бүриин 28 центнер, № 1 тарянажалай бригада (бригадирынь Аверьян Якимов) 87 гектар газарһаа га бүриин 26 центнер ургаса хуряагаа. Иимэ амжалта өөрөө ерээ бэшэ, харин тарянай үндэр ургаса хуряахын түлөө бэлэдхэлэй хүдэлмэриин хаһа саг соогоо ябуулагдаһанай, колхозникуудай эршэмтэй һайнаар ажаллаһанай аша үрэ мүн. Жэшээнь, колхозникууд Серафима Вершинина, Прокофий Григорьев, Анастас Зайцев, Марк Синюшкин болон бусад хабарай тарилгын ба таря хуряалгын үедэ үдэрэйнгөө нормые 150 процентһээ доошо бэшэ, һайн шанартайгаар дүүргэдэг байгаа.

Манай колхоз гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргэһэнэйнгээ удаа МТС-тэй тоосоод, 3500 центнер фуражна фонд, түсэбэй ёһоор 2611 центнер үрэһэ хүрэнгэ хаахын орондо 3417 центнер хаагаад, колхозникуудайнгаа ажалта үдэртэ 4 килограмм таряа хубаагаа.

Тиигээд ерэхэ жэлдэ тарянай үндэр ургаса хуряахын түлөө мүнөө нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулжа байнабди. 1065 гектар намарай пар хахалатдаа, үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо ехэ хэмжээнэй эртын ба хара пар бэлэдхээбди.

Республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй хандалгатай манай колхозой малшад ба таряашад танилсаад байхадаа, ерэхэ жэлдэ энэ жэлэйхидэ орходоо бүри үлүү амжалтануудые туйлахабди гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлнэ. Бидэнэр ерэхэ жэлдэ тарянайнгаа бүхы талмайһаа га бүриин 13 центнер таряа хуряаха, тэрэ тоодо № 1 тарянажалай бригада (бригадирынь нүхэр Аверьян Якимов) тарянай бүхы талмайһаа га бүриин 15 центнер, 100 га газарһаа гектар бүриин 22 центнер ургаса хуряаха уялга абаабди. Тарянай ургаса дээшэлүүлхын тулада 400 гектарта хэрээһэлүүлэн тарилга хэхэ, тарянай талмайда 40 тонно наг шэбхэ гаргажа тарааха, бүхы таряагаа бэлэн пар ба намарай пар дээрэ агротехническэ болзорто тариха гэжэ шиидээбди. Ерэхэ жэлдэ тарянай үндэр ургаса хуряаха үндэһэ һуури табихын түлөө мүнөө тарянай талмай дээрэ наг шэбхэ гаргагдажа, үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэгдэжэ байна.

С. Таракановский, Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Улан-Удын Ленинэй орденто ПВЗ-гэй профсоюзна библиотекэ культурна ехэ хүдэлмэри ябуулна. Энэ библиотекэ 34000 том номтой, 2200 уншагшадтай юм. Заводой цехүүдтэ, залуушуулай хамтын байрануудта 1900 уншагшадтай 26 нүүдэл библиотечкэнууд хүдэлмэрилдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: библиотекые даагша Вера Афанасьевна Шамрина уншагшадта ном үгэжэ байна. А. Мантаевай фото.

Хүдэлмэреэ һайжаруулхабди

Манай ороной ажалшад Коммунистическэ партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые бэелүүлэн, хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэжэ байна. Хүдөөгэй ажалшадай дунда культурна хүдэлмэриие бүри һайнаар ябуулха гээшэ культурын хүдэлмэрилэгшэдэй шухалын шухала зорилто болоно.

Би Тохойн хүдөөгэй клубые даагшаар хүдэлмэрилдэгби. Үбэлэй үедэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайнаар ябуулхын тула бэлэдхэлэй горьтойхон хүдэлмэри хэһэн байнаб. Клубай байшан капитальнаар заһабарилагдажа, досоонь һаруул ба дулаан болгогдоо.

Мүнөө клуб соо кино хододоо харуулагдадаг, лекци болон элидхэлнүүд уншагдадаг болоо. Һүүлэй үедэ хүдөө ажахын тэмэдэ зорюулагдаһан кино харуулагдана, лекцинүүд уншагдана. Лекци уншалгада лекторскэ нэгэдэлэй гэшүүд, һургуулиин багшанар эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Гадна, хүдөөгэй клубта аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ерэжэ лекци уншадаг. Һаяхан ВЛКСМ-эй райкомой секретарь нүхэр Солоницын ерэжэ, «Советскэ залуу хүнэй моральна шэнжэ түхэл» гэһэн тэмээр һонирхолтой лекци уншаа.

Клуб соо харуулан ойлгуулха зүйлнүүд—плакатанууд, диаграммануд, лозунгнууд бии. Тэдэнэй тоодо «СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол тухай диаграмма оролсоно.

Гадна, клубай дэргэдэ уранһайханай самодеятельностиин кружогууд эмхидхэгдэнхэй. Арбан хүнһөө бүридэһэн уранһайханай кружок мүнөө ээлжээтэ концертдэ бэлэдхэжэ байна.

Гэбэшье, клубай хүдэлмэридэ дутагдалнууд бии. Клубай соведэй зарим гэшүүд даалгабарита ажалдаа үүсхэл оролдолгогүйгөөр хандана. Иимэһээ түсэбөөр хараалагдаһан зарим хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэнгүй үлэдэг. Клубай хүдэлмэриие эрид һайжаруулхын тула Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй.

М. Колодин, Ториин аймагай Тохойн хүдөөгэй клубые даагша.

Манай городой зоной ажаһуудалай шухала асуудалнууд

Кяхта городһоо ерэһэн бэшэг

МАГАЗИНУУДТА ҮРГЭН ХЭРЭГЛЭЛЭЙ ЭД БАРААН ХОМОР

Советскэ засагай үедэ манай Кяхта город ургажа, хүн зониинь олошоржо байна. Ажалшадай ажаһуудалай условинууд жэл бүри һайжарна.

Эндэ промышленна болон эдеэ хоолой 10 магазин бии юм. Эдэ магазинууд городой ажалшадай эрилтые гүйсэд хангажа шадахаар байна гэжэ һанагдана. Теэд, магазинуудай хүдэлмэридэ дутагдалнууд ехэ олон.

Магазинуудта эд бараа ба эдеэ хоолой зүйлнүүд худалдаанда хомор, тэдэнэй ассортимент үсөөн юм. Түрүүшын хэрэглэлэй зүйлнүүдые, жэшээлхэдэ, эрэшүүлэй самсын, эхэнэрнүүдэй пальтогой шагтануудые, запонка, зүү, мүн фотоплёнко, карманна фонарьнуудай батарея гэхэ мэтэ эдэ магазинуудта байдаггүй. Эрэшүүлэй пальто, костюм, ноо̄һон ба торгон бүдүүд, элдэб трикотаж, мүн тюль, клеёнко худалдаанда хаа яа гаргагдана. Һүүлэй үедэ магазинуудта валенканууд оройдоо наймаанда байгаагүй.

Эндэ хүүгэдэй үмдэхэ хубсаһа: бээлэй, трикотаж, оёмол гадар хубсаһа олохонь ехэ бэрхэтэй юм.

Ажалшадые һайнаар хангаха хэрэгтэ худалдаа наймаанай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд ёһотой анхарал хандуулнагүй. Эндэхи магазинууд булта городой центр дээрэ, нэгэ үйлсэдэ баригданхай. Чикойская, Верхнеудинская, Рогозинская, Рабочая ба бусад үйлсэнүүдтэ һуудаг хүнүүд километр газарта байһан магазинда юумэ абахын тула ошохо баатай болоно.

АРАД ЗОНИИЕ УҺААР ХАНГАЛГА ТУХАЙ

Городто уһанай 6 колонко бии. Тэдэнэй дүрбэниинь нэгэ үйлсэдэ юм. Холо ажаһуудаг хүнүүд эдихэ уһаа үргэбшээр километр шахуу газарһаа асарна.

Городой зүүн ба хойто заха газарнуудта уһанай колонконуудые бариха тухай асуудал эндэхи ажалшад нэгэнтэбэшэ табиһан юм. Мүн морёор уһа зөөдэг болохо тухай хэдэ дахин хэлэгдээ һэн. Теэд горсоведэй гүйсэдкомой ажахын таһагай хүтэлбэрилэгшэд шэхэ дүлии һууна.

ПАССАЖИРНУУД ТУХАЙ АНХАРАЛ ТАБИГДАНАГҮЙ

Үдэр бүри хүнүүд Кяхта городһоо ондоо тээшээ ябажа байдаг. Автобусто һууха пассажирнууд машина удаан саг газаа хүлеэнэ. Юуб гэхэдэ, автобусой байдаг газарнуудта түсхай ямаршье түхеэрэлгэ үгы юм.

Мүн Харанхой гэжэ станци дээрэ пассажирнуудта ямаршье услови байгуулагдаагүй. Поезднуудай ерэхые хүлеэжэ байһан хүнүүдэй зал тон бага, тэндэ ариг сэбэр сахигдадаггүй, ехэ харанхы, муухай байдаг. Эндэ киоскшье, столовошье үгы юм. Нэгэ магазин бии аад, ходо хаалтатай байдаг.

С. Пелевин.

[...]үд — СССР-эй Конституци дотор [...]улишалан баталагданхай.

Буржуазна конституцинууд хадаа [...]ацануудай адли тэгшэ бэшэ эрхэ[...]й байдалые, ээрхэгшэ ба дарлаг[...]аһан нацануудай бии байдагые [...]жижүүлдэг. Тиихэдэ социалисти[...]скэ гүрэнэй Конституци болбол [...]радуудай сүлөөтэй ба адли эрхэ[...]й байха принципүүдһээ үндэһэл[...]эг, пролетарска интернационализ[...]ын үзэл сурталаар ажалшадые хү[...]үүжүүлдэг, арадуудай хани бари[...]ае ба тэдэнэй харилсан туһалал[...]аха байдалые бүхы хэмжээгээр [...]жижүүлдэг байна.

Советскэ Конституциин шухала [...]со өөрэ ушарынь тэрэнэй бодото, [...]эстээ хүрэтэрөө демократизм боло[...]. Национальность, раса, эрэ эмын; [...]ээритэй зөөригүй, һургуулитай [...]ургуулигүйн илгаагүй, бүхы граж[...]анинуудай тэгшэ эрхэ хадаа [...]элбэришэгүй хуули болонхой. Социалистическэ байгуулалтые бэхи[...]үүлгэдэ ажалшадай эдэбхи үүсхэ[...]ые дүүрэн хабаадуулхын тулада [...]ын, хэблэлэй, суглаанууд ба [...]итингнүүдэй сүлөөе, ниитын эм[...]нүүд боложо нэгэдэхэ эрхэ, хү[...]эй бэедээ хүртэшэгүй ба гэр бай[...]ын ойроо хүрэшэгүй хуулиие бата[...]ан хангана. Советскэ хүнүүдэй [...]э бүхы эрхэнүүд ба сүлөөнүүд [...]рэл бэшэгдээд дүүрэшэдэг бэшэ, [...]арин социалистическэ ажахын бү[...]ы системээр ба советскэ хуулинуу[...]аар хангагдадаг байна.

Советскэ Конституциин һүр жаб[...]аланта туг доро ябажа урдань [...]эгдэнги заха хизаар байһан ма[...]ай Бурят-Монголой республика [...]үгжэнги промышленностьтай, ме[...]анизированнэ томо хүдөө ажахы[...]ай, индустриально-колхозно түрүү [...]оциалистическэ гүрэн болоо. Уд[...]аараа социалистическэ, формо[...]оо национальна соёл болбосорол[...]ай һалбаран хүгжөө.

**

Мүнөөнэй империалистическэ гүрэнүүдтэ урдынь буржуазно-демократическа сүлөөнүүдһээ мүр сараашье үлөөгүй. «Личностиин сүлөө» гэдэг байхаяа болинхой, мүнөө имагта капиталтай хүнүүд лэ личностиин эрхэтэй гэжэ мэдэрэгдэдэг, харин бусад бүхы гражданинууд гансал мүлжэхын тулада хэрэгтэй хүн дүрсэтэй түүхэй материал гэжэ тоологдодог байна. Хүнүүдэй ба нацануудай тэгшэ эрхын принцип гэшхэгдэн хаягданхай, тэрэ хадаа мүлжэгшэ үсөөнхидэй бүрин эрхын ба мүлжэгдэгшэ олонхи гражданинуудай эрхэгүй байлгын принципээр һэлгэгдэнхэй. Буржуазно-демократическа сүлөөгэй туг хэрэггүй гэжэ хаягданхай»,—гэжэ И. В. Сталин партиин XIX съезд дээрэ хэлээ һэн. Эдэ бүгэдэ хадаа олон баримтануудаар тодорхойлогдоно.

Шэнэ дай үүдхэхые хүсэдэг американска империалистнар орон дотороо фашистска гурим тогтооно. 1947 ондо США-да профсоюзуудай эрхэнүүдые хизаарлаһан «Тафта-Хартлиин хуули» абтаһан юм. 1950 ондо «дотоодын аюулгүй тухай акт» гэжэ хэрзэты шэрүүн хуули абтаһан байна. Энэ хуулиин ёһоор США-гэй гүрэнэй органуудта түрүү демократическа һанал бодолтой хүнүүдые, эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдые ямаршье сүүдгүйгөөр арестовалха ба концентрационно лагерьнуудта хааха эрхэ олгогдонхой. США-гэй монополистнууд гансашье өөрынгөө орон дотор бэшэ, харин бүхы капиталистическэ оронуудта эрхэ сүлөө дарагша жандарм болонхой. 1951 оной октябрь һарада США-да абтаһан «Хамтын аюулгүй байдалые хангаха тухай» хуулиин ёһоор СССР-тэ ба арадай демократиин оронуудта хорлолго, шпионаж, диверси хэхын тулада 100 миллион доллар һомологдоһон юм. Мүн энэ хэрэгээр 1952 оной июлиин 20-до США-гэй конгресс баһа 95750 мянган доллар һомолһон байна. Эдэ бүгэдэ хадаа советскэ гражданинуудай һэрэмжые улам дээшэлүүлхэ, советскэ гүрэнөө, арми болон тагнуулай органуудые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэ эрилтэ хэнэ.

СССР-эй Конституци болбол советскэ гражданинуудта агууехэ эрхэнүүд ба сүлөөнүүдые үгэхэтээ хамта, тэдэндэ түсхай уялгануудые даалгадаг юм. Советскэ ороной бүхы гражданинууд хадаа СССР-эй Конституциие наринаар сахиха, тэрэнэй үндэһэ һуури дээрэ гаргагдаһан хуулинуудые гүйсэдхэхэ, ажалай журам сахиха, ниитынгээ уялгануудта үнэн сэхээр хандаха, социалистическэ олониитын гуримуудые хүндэлхэ, социалистическэ зөөриие химгадаха ба бэхижүүлхэ, Эсэгэ ороноо хамгаалха уялгатай.

Илаһан социализмын Конституциин туг доро ябажа, советскэ арад Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудые туйлаа. Энэ хадаа советскэ олониитын, гүрэнэй байгуулалтын, социалистическэ демократиин илалта мүн байгаа.

СССР-эй Конституциин уласхоорондын удхашанар тон ехэ юм. СССР-эй Конституци хадаа бүхы капиталистическэ оронуудай ажалшадта тэмсэлэйнь агуу ехэ программа болодог юм. Тэрэ хадаа монополистическэ капиталай дарлалта ба мүлжэлгэтэй тэмсэһэн тэмсэлдэнь бүмбэрсэг дэлхэйн ажалшадые моральна ба политическэ талаар зэбсэглэнэ, зоригжуулна. Тэрэ хадаа СССР дотор бэелүүлэгдэһэн юумэн гээшэ бусад оронуудташье бэелүүлэгдэжэ лаб болохо юм гэжэ харуулна.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ германска фашизмые, японско милитаризмые Советскэ Союзай үй бута сохиһоной ашаар фашистска богоолшолгын аюулһаа абарагдаһан Европа болон Азиин арадуудай өөһэдынгөө оронуудта арадай демократическа байгуулалта тогтоохадонь Советскэ Конституциин социалистическэ демократизм тон ехэ удхашанартай байгаа. Хитадай Арадай Республикын, Германска Демократическа Республикын ба арадай демократиин бусад оронуудай ажалшад Советскэ Союзай олониитын ба гүрэнэй байгууламжын дүй дүршэлые ханамжатайгаар шудална, өөһэдынгөө оронуудай өөрсэ байдалда зохилдуулан тэрэниие хэрэглэнэ.

**

Эб найрамдалай тала баригшадай, демократиин ба социализмын хүсэн улам бүри хүгжэжэ, бэхижэжэ байна. Энэ хадаа империалистическэ хархисуудай уур сухал ба хоро шарынь хүдэлгэнэ. Американска монополистнуудаар толгойлуулһан капиталистическэ дэлхэйн хархис хүсэнүүд уласхоорондын түгшүүрилые шангадхаха гэжэ уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэхэ гэһэн арадуудай эрмэлзэлтые таһалдуулха гэжэ, дэлхэйн шэнэ дай үүсхэхэ тэжэ оролдоно. Гэбэшье, Советскэ Союзай толгойлдог эб найрамдалай, демократи ба социализмын түлөө тэмсэгшэдэй лагерь мүнөө саг үеын асари ехэ хүсэн боложо мандаа. Газар дэлхэйн ажалшан арад эб найрамдалай хэрэгые сахин хамгаалхын тулада эрид шиидэнхэй байна.

Социализмын ороной Конституци болбол империалистическэ, национально-колониальна дарлалтада эсэргүү тэмсэгшэдтэ моральна ба алибаа туһаламжа үзүүлнэ.

С. БАДМАЕВ.

САТИРЫН БУЛАН

Венигүүдэй хөөрэлдөөн

Зарим колхозуудай банинууд түлигдэнэгүй, түлигдэхэдөөшье хаа яа, һайндэрнүүдтэ түлигдэнэ. Оройдоо банигүй колхозууд хаа яа бии байна.

Колхознигой сээниг соо
Хойно, дээрэ үлгөөтэй
Хорёод гаран венигүүд
Хоорондоо хөөрөө дэлгэнэ:

— Намарһаа хойшо үлгөөтэй
Наршылдажа хаташоод,
Байжал байха гээшэмнай
Баһашье хэсүү байна даа.

— Баниин халуун уурал соо
Бамбайтараа дэбтэшоод,
Шабга улаан нюрга руу,
Шабжархай буужа байһайбди.

— Бэээ угаабал ээзэмнай
Бэхи, сэлмэг ябаха һэн,
Дорюун, сарюун ябахадаа
Долоон нормо дүүргэхэ һэн.

— Түрүүлэгшэ шадамар һаа
Түлюулхэ байгаа банияа.
Колхознигуудай эрилтэдэ
Хойрог байдагынь гомодолтой.

— Борсойлдон эндэ хатанхаар
Бооринигоо ехэ шугы руу
Бодхуултажа ябашая,
Боролжо руугаа шургашая.

—«Яарахадаа даараха» гэлсэдэг,
Яараад ехээр яахамнайб.
Байн татажа баглая,
Банияа түлижэш болохо бшуу.

— Түглэгэр болон һагсайлдаад,
Түрүүлэгшын кабинет соо
Орошоод баран байялши —
Одоош банияа түлюулхэл.

**

Энэ хөөрэлдөөн түрүүлэгшэдэ
Мэнэ гэһээр дуулдаһай.

Ш. НИМБУЕВ.

Ехэ Берлинэй арадай түлөөлэлгэтэ газарай магистрадай баярай заседани

БЕРЛИН, декабриин 1. (ТАСС). Ехэ Берлинэй демократическа магистрадай тогтоожо байһаар табан жэлэй ойдо зориулагдаһан, Ехэ Берлинэй арадай түлөөлэлгэтэ газарай баярай заседани болоо. Баярай заседани дээрэ ГДР-эй Арадай палатын түрүүлэгшэ И. Дикман, ГДР-эй премьер-министрын уялгануудые гүйсэдхэгшэ В. Ульбрихт түрүүтэй ГДР-эй правительствын гэшүүд, мүн СССР-һээ Берлиндэ байгаа Верховно Комиссарай түлөөлэгшэ С. А. Деньгин гэгшэд байлсаба.

Ехэ Берлинэй демократическа магистрата президент Вильгельм Пикын элшэ амаршалгын бэшэг тус заседани дээрэ уншагдаба. Тэрэнэй һүүлээр, Ехэ Берлинэй обер-бургомистр Фридрих Эберт Ехэ Берлинэй демократическа магистрадай худэлмэри тухай элидхэл хэбэ. Өөрынгөө элидхэл соо Эберт хадаа Барүүн Берлиндэ баруунай эзэмдэлгын засагаархидай ба тэдэнэй немецкэ туһамаргадай хэжэ байһан хахаралгын ба милитаризациин политикые элирүүлбэ, эрэлдүйн единэ, бэеэ даанхай, эб найрамдалда дуратай ба демократическа Германиин столица болохо өөрынгөө городые һэргээн байгуулха ба саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ Берлинэй демократическа секторай ажалшадай түйлаһан амжалтануудые харуулаа.

ГДР-эй премьер-министрын уялгануудые гүйсэдхэгшэ Вальтер Ульбрихт амаршалгын богони үгэ хэлэбэ.

Гадаадын худалдаа наймаанай делегацинууд Берлин ерэбэ

БЕРЛИН, декабриин 1. (ТАСС). Үсэгэлдэр Хитадай Арадай Республикын ба Польско Арадай Республикын худалдаа наймаанай делегацинууд Берлин ерээ гэжэ АДН агентство мэдээсэнэ.

Хитадай түлишын промышленностиин хүгжэлтэ

ПЕКИН, декабриин 1. (ТАСС). Советскэ мэргэжэлтэдэй ахадуугай туһаламжа абажа, Хитадай ажалшад оронойнгоо түлишын промышленностиие һэргээн байгуулжа байна гэжэ «Женьминьжибао» газетэ бэшэнэ. Нүүрһэнэй, нефтяной ба энергетическэ промышленностиин предприятинуудта үйлэдбэриие шэнэдхэн байгуулха талаар хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдээ, үйлэдбэриин техническэ шэнэ процессүүд нэбтэрүүлэгдээ, Советскэ Союзай баян дүй дүршэл ашаглагдаа. Тэрээнһээ гадна, түлишын промышленностиин хэдэн олон томо шэнэ предприяти орон дотор баригдаа. Ляоюаньда ба Хэганда нүүрһэнэй шэнэ шахтанууд худэлмэрилжэ эхилээ, Фусинда хэдэн шэнэ электростанци баригдаһан ба урдын электростанцинууд үргэдхэгдэһэн, нүүрһэ малтан абалгын газарнууд бии болгогдоһон байна.

Энээнэй үндэһөөр, 1952 ондо нүүрһэ малтан абалга, электроэнергиие үйлэдбэрилэн гаргалга 1949 онойхитой сасуулхада 2 дахинһаа үлүүгээр, нефть абалга—3 дахинһаа үлүүгээр ехэ болоо.

Улам түргэнөөр хүгжэжэ байгаа Хитадай Арадай Республикын арадай ажахы түлишэ бүри ехээр хэрэглэнэ гэжэ газетэ заана. Ороной арадай ажахын ба хүн зоной эрилтэ хангаха зорилгоор түлишын базые саашадань хүгжөөхэ, элдэб янзын түлишэ ехээр гаргаха талаар шухала хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа.

КНР-эй түлишын промышленностиин министерствын һая толилһон элидхэл соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, түлишын промышленностьда энэ жэлдэ гүрэнэй капиталовложени үнгэрһэн жэлэйхиһээ 2,4 дахин үлүүлнэ. Нүүрһэнэй, энергетическэ ба нефтяной промышленностиин 70 томо предприяти энэ мүнгөөр баригдаа. Тэрээнһээ гадна, нүүрһэ ба нефть абаха шэнэ газарнуудые бэдэрэн олохо талаар худэлмэринүүд Хуанхэ, Ханьшуй ба бусад мүрэнүүлэй эрьеэр хэгдэнэ, гидроэнергетическэ барилгануудые хэхын тула гидрографическа ба геологическа бэдэрэлгэ үргэнөөр хэгдэжэ байна.

А. Н. Островскиин „Ой модо“ гэжэ пьесэ пражска театр соо табигдаа

ПРАГА, декабриин 1. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, ноябриин 29-дэ Прагада Зденек Неедлын нэрэмжэтэ реалистическэ театр соо А. Н. Островскиин «Ой модо» гэжэ пьесын түрүүшын харалга болобо.

Чехословацка правительствын гэшүүд энэ пьесые харалсаба.

Чилиин прогрессивнэ олониитэ орон доторхи сэрэгэй хэмжээ-ябуулгануудые буруушаан шүүмжэлнэ

БУЭНОС-АЙРЕС, декабриин 1. (ТАСС). «Эль Сигло» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Сант-Яго провинцидахи чилийскэ ажалшадай единэ профсоюзна центрын органи заци мэдүүлгэ толилбо. Правительствын сэрэгэй хэмжээ-ябуулганууд тэрээн соонь буруушаагдана, национальна аюулгүй байдал ба национальна мобилизацилга тухай конгресстэ оруулагдаһан хуулиин проектнүүд чилийскэ арадай амгалан эрмэлзэлгэдэ зүришэнэ гэжэ тэмдэглэтдэнэ. Тэдэнэй зорилгонь юуб гэхэдэ, агрессивнэ сэрэгэй түсэбүүдые бэелүүлгэдэ Чилиие татан оруулха ябадал болоно.

Чилийскэ конгрессэй олохон гэшүүд энэ хуулиин проектнүүдые тэрэшэлэн буруушаан шүүмжэлбэ. Эдэ хуулиин проектнүүд «тон ехээр айлгаа, хүнүүдэй һанаа ехээр зобоогоо» гэжэ сенатор Сальвадор Альенде хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ мэдүүлбэ. Тэдэнэр манай орондохи демократическа нормонуудта ба чилийскэ арадай амгалан заншалнуудта эсэргүү шэглүүлэгдэһэн байна. Хэхэ ёһотой гансахан тэмсэл хадаа үлэсхэлэндэ ба үгырэн хооһоролгодо эсэргүү тэмсэл болоно.

«Сенат хадаа энэ дурсагдаһан правительственна хуулиин проектнүүдэй буруу байһаниие һайшаажа шадахагүй юм» гэжэ сенатор Луис Трикот зааба.

Турцида Пакистанай генерал-губернатор хэлсээ хэбэ

СТАМБУЛ, ноябриин 30. (ТАСС). Мүнөө Анкарада байгаа Пакистанай генерал-губернатор Гулям Мохаммедэй хэһэн хэлсээнүүд «азиатска арадуудай хамгаалгын союз» гэдэгые байгуулха проекттэй холбоотой юм гэжэ Стамбульска газетэнүүд мэдээсэнэ.

«Джумхуриет» газетэ Турци, Иран, Ирак, Пакистан ба магадгүй Афганистаниие оруулалсан, Дунда Востогой хойто хубида сэрэгэй системэ байгуулха тухай түрүү бэшэг соогоо бэшэнэ.

«Ватан» газетэ Муаммер Баканай статья толилбо. Пакистаниие тойруулан дунда восточно хамгаалгын системэ байгуулха гэһэн США-гэй һэдэлгэнь Гулям Мохаммедэй хэлсээнтэй холбоотой юм гэжэ статья соонь хэлэгдэнэ. Турци тушаа иимэ һэдэлгэ хэгдэһэн аад, бүтэжэ үгөөгүй.

Анкараһаа «Ени Сабах» газетын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Гулям Мохаммедэй хэлсээнүүд «Турциин ба Пакистанай хоорондохи хани барисаан тухай хэлсээ баталха үндэһэ бэлэдхэхэ» зорилготой юм гэжэ Турциин политическэ нюурнууд тэмдэглэнэ.

Чехословакида бүлэг шпионууд сүүдлэгдэбэ

ПРАГА, ноябриин 30. (ТАСС). Мүнөөдэр Прагадахи сэрэгэй трибунал эхэ орондоо урбагша Иозеф Зенаглик гэгшээр толгойлогдоһон бүлэг шпионуудай хэрэг тушаа приговор гаргаба.

Даб дээрэхи мүрдэлгын материалнуудые хаража үзөөд, гэмнэгдэгшэдэй ба гэршэнэрэй мэдүүлгэнүүдые соносоод, сүүд хадаа сүүдлэгдэгшэдэй гэмтэй байһаниие бүрин мэдэржэ, Йозеф Зенаглик ба тэрэнэй дүү Иржи Зенаглик гэгшэдые наһан соонь түрмэдэ хаахаар, Губерт Лоренц ба Иосиф Схварз гэгшэдые 25 жэл түрмэдэ хаахаар сүүдлэбэ. 5 гэмтэд 10-һаа 18 жэл хүрэтэр түрмэдэ хаагдахаар ба эд зөөрээ хуряалгахаар сүүдлэгдэбэ.

Шведскэ газетэдэ Хо Ши Минэй үгэһэн интервью

ПАРИЖ, ноябриин 30. (ТАСС). Стокгольмһоо Франц Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр «Экспрессен» гэжэ шведскэ газетэ Вьетнамай Демократическа Республикын президент Хо Ши Минэй интервью толилбо.

Париждахи өөрынгөө корреспондент Лефгренэй дурадхалаар, Пекиндэхи Вьетнамай Демократическа Республикын миссеэр дамжуулан Хо Ши Миндэ телеграмма эльгээгдээ гэжэ «Экспрессен» газетэ бэшэнэ. Энэ телеграмма соо 5 асуудал табигдаба. Эдэ асуудалнуудай ба тэдээндэ Хо Ши Минэй үгэһэн харюугай нимэ текстые шведскэ газетэ толилһон байна.

Нэгэдэхи асуудал: Францын политическэ олохон ажал-ябуулагшад танай правительствотай сэхэ хэлсээ хэжэ, Индо-Хитадай конфликт шиидхэхые хүсэнэ гэжэ Францын Национальна суглаанда һая болоһон үгэ хэлэлгэ харуулаа. Бүхы дээрээ французска арадай дунда улам ехэ хүсэтэй болоһон энэ эрмэлзэлгэ танай ба танай правительствын зүгһөө һайшаалтайгаар угтагдаха юм гэжэ найдажа болохо гү?

Харюу: французска правительство энэ дайе вьетнамска арадта баадхаһан юм. Энэ арад гартаа буу бариха ба национальна бэеэ даанхай байдалаа, амгалан тайбанаар ажаһууха гэһэн хүсэл эрмэлзэлгээ хамгаалан, 7—8 жэлэй турша дотор баатарлигаар дайлалдаха баатай болоо. Хэрбээ французска колонизаторнууд өөрынгөө булимтаралгын дайе хэжэ үргэлжэлөө һаань вьетнамска арад патриотическа дайе эсэсэй илалта хүрэтэр ябуулхаар эрид шиидэнхэй байна. Хэрбээ французска правительство дайнай хэдэн жэлэй туршалгые ойлгожо, эблэрэлгэ хэхые ба хэлсээнэй аргаар Индо-Хитадай асуудал шиидхэхые хүсөө һаань, Вьетнамай Демократическа Республикын правительство ба арад французска дурадхалые зүбшэн хэлсэхээр бэлэн байна.

Хоёрдохи асуудал: эблэрэлгэ баталха арга боломжо мүнөө бии гү, бии байгаа һаань, ямар условитой байхаб?

Харюу: французска правительство дайнай ябуулгануудые зогсоохо ёһотой. Тиихэдэ болото эблэрэлгэ болохо байна. Французска правительствын зүгһөө Вьетнамай бэеэ даанхай байдалые үнэхөөрөө хүндэлэлгэ хадаа иимэ эблэрэлгын үндэһэ болохо ёһотой.

Гурбадахи ба дүрбэдэхи асуудалнууд: нүгөө талатай уулзалга эмхидхэхын тула нейтральна гүрэнэй һайн һанаата туһаламжа абахые зүбшөөхэ гүт? Иимэ зорилгые Швеци бэедээ даажа абажа шадаха гү?

Харюу: хэрбээ нейтральна гүрэнүүд Вьетнамдахи дайнай дүүрэхые хүсэжэ, хэлсээ хэхые оролдоо һаань, энэ үүсхэл һайшаалтайгаар угтагдаха байна. Гэбэшье, эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүд хадаа французска правительствын ба Вьетнамай Демократическа Республикын правительствын хоорондо шиидхэгдэхэ асуудал гол түлэб болоно.

Табадахи асуудал: иимэ ушарта, мүнөөнэй дайнда эсэс табиха арга танда олгохо конференци зарлахые зүбшөөхэ байна гүт?

Харюу: дайн манай арадта угаа ехэ шалгалта болоо. Французска арад тэрэшэлэн ехээр зобоһон байна. Тиин энэнь Вьетнамдахи дайнда эсэргүү тэмсэлые французска арадай ябуулдаг шалтагааниинь гээшэ.

«Би французска арадта ба эб найрамдалай французска тала баригшадта хододоо ехээр талархадаг, тэдээндэ баясадаг байгааб,—гэжэ Хо Ши Мин хэлэбэ.—Мүнөө гансахан Вьетнамай бэеэ даанхай байдалынь зэрлиг агрессиин объект болоод хизаарланагүй. Францын бэеэ даанхай байдалда тэрэшэлэн ехэ аюул тохёолдоно: американска империализм Франциие улам ехээр һуларуулхын ба Вьетнамда тэрэниие һэлгэхын тула Вьетнамые дахин эзэлхэ зорилгоор дай үргэлжэлүүлхэ ба улам үргэдхэхэ гэжэ французска колонизаторнуудые хүхеэнэ. Нүгөө талаһаа, американска империализм европейскэ хамгаалгын нэгэдэл байгуулха тухай договор баталхыень Франциие баалана, энэ договор германска милитаризмые һэргээхэ зорилготой юм. Бэеэ даанхай байдалай түлөө, демократиин ба эб найрамдалай түлөө, Вьетнамда дай дүүргэхын түлөө французска арадай тэмсэл хадаа Вьетнамай проблемые шиидхэжэ шадаха шухала факторнуудай нэгэниинь мүн».

Хо Ши Минэй интервью тухай французска хэблэлэй мэдээсэл

ПАРИЖ, декабриин 1. (ТАСС). «Экспрессен» гэжэ шведскэ газетэдэ Вьетнамай Демократическа Республикын президент Хо Ши Минэй хэһэн интервью тухай бүхы парижска хэблэл мэдээсэбэ. Тэрээн соогоо, Хо Ши Мин хадаа Францын дуратай байгаа һаань эблэрэлгэ тухай хэлсээ хэхээр бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлбэ.

Францын демократическа олониитэ энэ мэдээсэлые ехэ ханалтайгаар угтаба. Французска правительство гадаадын ямаршье хамаархалгагүйгөөр хэлсээ хэхэ хэмжээнүүдые дары абаха ёһотой гэжэ «Либерасьон» газетэ мэдүүлнэ. «Франко-вьетнамска фронт дээрэ буудалдаа зогсоохо ба эблэрэлгэ баталха ябадал имагтал дайлалдагша талануудта хамаатай юм. Хоорондоо дайлалдажа байгаа хүнүүд, тайлбарилан хэлэхэдэ, французууд ба вьетнамовецууд хэлсээ хэжэ шадаха байна. Иимэ хэлсээндэ бусадай хамаархалга яабашье хэрэггүй. Эйзенхауэр Хо Ши Минтэй эблэрэлгэ баталхыень французска правительствые хорижо шадахагүй гэжэ бидэнэр элеэр мэдүүлнэбди. Гадаадын ямаршье хашалтые французска олониитэ зэбүүрхэлтэйгээр буруушааха юм».

Хо Ши Минэй интервью «шухала баримта» мүн гэжэ «Фигаро» газетэ заана. «Манай зэбсэгтэ хүсэнүүд, —гэжэ газетэ бэшэнэ, — дайсанай зэбсэгтэ хүсэнүүдые үгы хэжэ шадаагүй. Үгырэн хооһоруулха дайн болоһон энэ дайнда эсэс табихын тула амгалан шиидхэбэри хэрэгтэй».

Хо Ши Минэй интервью тушаа зарим политическэ ажал-ябуулагшадай мэдүүлгэнүүд газетэнүүдтэ толилогдобо. Нэгэдэһэн гүрэнүүдэй хэрэгүүдые эрхилхэ статс-секретарь хадаа Хо Ши Минэй интервью тухай мэдээсэл «дэлхэйн удхашанартай байна» гэжэ мэдүүлбэ.

Депутат-социалист Жюль Мок энээн тушаа иигэжэ мэдүүлбэ: «Бидэнэр дай зогсоохо тухай ямаршье мэдүүлгые ехэ дуратайгаар хүлеэн абаха ёһотойбди».

Эблэрэлгэ тухай хэлсээе американска тала эбдэнэ

ПЕКИН, декабриин 1. (ТАСС). Синьхуа агентствын Кэсонско корреспондентын үсэгэлдэр мэдээсэһэнэй ёһоор, эблэрэлгэ тушаа сэрэгэй комиссиин секретарьнуудай заседани дээрэ корейско-хитадай талын түлөөлэгшэ полковник Жу Йон хадаа эблэрэлгэ тухай хэлсээс американска талын шэнээр эбдэлгэдэ эсэргүү эрид шанга протест мэдүүлбэ. Һүүлэй үедэ американска самолёдууд корейско-хитадай талын агаарта хэдэн дахин нэбтэрэн ороһон байна.

Эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй баталагдаһан июлиин 7-һоо ноябриин 26 хүрэтэр американска сэрэгэй самолёдууд корейско-хитадай талын агаарай хилые 103 дахин эбдэбэ.

Корейдэ сэрэгэй пленэйхидэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри таһалдуулһан тухай Синьхуа агентствын корреспондент мэдээсэнэ

ПЕКИН, декабриин 1. (ТАСС). Кэсонһоо Синьхуа агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор сэрэгэй пленэйхидэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри хэжэ эхилһэн сагһаа хойшо 47 үдэр үнгэрбэшье, корейскэ ба хитадай сэрэгэй пленэйхидэй 90 процентнь репатриацилга тушаа өөһэдынгөө эрхэ тухай огто мэдэхэгүй байгаа. Американска заабаряар тус лагерьта байһан агентнуудай элдэб һаад хэһэн ушарһаа, тэдэнэр хөөрэлдөөндэ байжа шадаагүй. Американецууд ба тэдэнэй агентнууд сэрэгэй пленэйхидые хүсөөр барижа һаатуулхын тула, «психологическа дайнда» «илалта» туйлахын тула ойлгууламжын хүдэлмэри зорюута таһалдуулхые оролдоһоор үни болоо гэжэ Тонжаниин лагериин сэрэгэй пленэйхидэй ба нютагай ажаглагшадай хэлэһэн үгэһөө мэдээжэ болоо.

Улан-Удэ городто магазинуудай тоо олошоржо байна. Железнодорожно райондо Главунивермагай Бурят-Монголдохи конторын № 2 шэнэ магазин ноябриин 1-һээ нээгдэбэ. Энэ магазин һарынгаа түсэбые 120 процент дүүргэә.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус магазинай парфюмернэ таһагай продавец комсомолка Таисия Протасова (зүүн гарһаа) наймаалжа байна. Нүхэр Протасова үнгэрэгшэ һарынгаа түсэбые 160 процент дүүргэә.

А. Мантаевай фото.

Капитальна заһабарилгын жэлэй түсэб дүүргэбэ

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой гэр байрын коммунальна таһаг 1953 оной капитальна заһабарилгын түсэбые амжалтатайгаар дүүргээд, мүнөө гэр байрануудые түсэбһөө гадуур заһабарилжа байна. 24 квартиратай № 56 ба 56 квартиратай № 7 байшангуудай капитальна заһабарилга үнгэрһэн һара соо һайн шанартайгаар дүүргэгдээд, заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд тэндэ оронхой. Гадна, №№ 5, 8, 11 магазинууд, № 44 столово, нөөсэлгын касса ба №№ 110, 68 һургуулинууд тэрэшэлэн заһабарилагдаһан байна.

Мүнөө коммунальна таһагай модошо дархашуулай бригаданууд тус бүридөө 24 квартиратай № 49 ба № 22 гэрнүүдые, эдеэ хоолой № 4 магазинай байрые заһабарилжа байна.

—Манай таһагта мүнгэ һомололго жэл бүри ургана. Үгтэһэн мүнгэн зөөриие зүбөөр хэрэглэхын тула ехэхэн анхарал оролдолго гарганабди. Урда жэлнүүдтэ зарим ажахын хүтэлбэрилэгшэд, прорабууд болон бригадануудай механизмуудые дүүрэн хүсөөрнь ашаглажа, хүдэлмэришэдөө зүбөөр хубаарилан табижа шададаггүй дээрэһээнь хэһэн хүдэлмэриинь ехэ дутуу дунданууд үзэгдэдэг байтаа. Эдэ дутуу дундануудые усадхаха талаар горьтой хүдэлмэриин хэгдэһэнэй ашаар иимэ ушарнууд тохёолдохоёо болёо. Жэшээлхэдэ, али нэгэн бригадын, хүдэлмэришэдэй шанар муутайгаар хэһэн ажалые өөһэдөөрнь, ямаршье түлөөһэгүйгөөр дахин заһабарилуулдаг гурим байгуулаабди. Энэ хадаа бии байһан механизмуудаа гүйсэд ашаглаха, даалгабаряа дүүргэхэ, заһабарилгын өөрын үные химдаруулха ба тэдэнэй шанарые эрид һайжаруулха арга боломжо бидэндэ олгоо,—гэжэ заводой гэр байрын коммунальна таһагай начальник нүхэр М. А. Калинников хэлэнэ.

Энэ жэлдэ заһабарилагдаһан гэр байрануудта ороһон хүнүүдһээ дутуу дундые зааһан нэгэшье гомодол ороогүй. Энэ хадаа гэр байра заһабарилгын хүдэлмэриин шанарай һайжарһаниие бодотоор гэршэлнэ.

Нүхэд Карпаков, Попков, Шведский гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг модошо дархашуулай ба шэрдэгшэ Федосенкын бригаданууд һарынгаа даалгабариие 135—200 процент дүүргэжэ, коллективэйнгээ дунда мэдээжэ болоһон, «ПВЗ-гэй ЖКО-гэй эрхим хүнүүд» гэһэн доскада тэдэнэр бэшэгдэһэн, фотозурагуудынь хадагданхай байна.

Эндэ заһабарилгада хэрэгтэй жэжэ зүйлнүүдэй таһалдаха ябадал үзэгдэнэ. Элдэб янзын хадааһан пеэшэнэй үүдэн, хаалта, сонхын ба үүдэнэй барюулнууд, шарниир, шүрэб болон бусадшье хэрэгсэлнүүд таһалдадаг. Энээнһээ болоо заримдаа хэһэн ажалдаа тэхэриг ябадал тохёолдоно. Энэ хадаа гол сал манай ажахын магазинууда оптово худалдаа наймаа муугаар эмхидхэдэгһээ болоно.

Иимэ ушарнуудые ойрын сагта усадхажа, тэдэнэр туйлаһан ажалтаараа һанаагаа амарангүй хүдэлмэрилхэ ёһотой.

Ж. Ринчинов.

Продуктнуудые элбэгээр бэлэдхэнэ

Бурмонкоопсоюзай системын бэлэдхэлэй организацинууд республикын городууд ба хүдэлмэришэдэй поселогуудай ажалшадта худалдаха зорилготойгоор хүдөө ажахын, түрүүшын ээлжээндэ малажалай продуктнуудые бэлэдхэлэй ба худалдан абалгын шэнэ сэнгээр абажа байна.

Мяха, һү, тоһо, үндэгэ, хартаабха болон овощь худалдан абаха сэнгэй дээшэлхэтэй хамта эдэ продуктнуудые худалдалга үргэдэнэ.

Һүүлэй мэдээгээр һү, тоһо, мяха худалдан абаха түсэб хоёр дахин дүүргэгдээ. Мүн нэгэ миллионһоо холо үлүү үндэгэн худалдан абтаа.

Түнхэнэй, Кударын, Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзуудай бэлэдхэлэй контоpонуудай коллективүүд хүдөө ажахын продуктнуудые худалдан абаха даалгабаринуудай бүхы показательнуудаарнь холо үлүүлэн дүүргээд, мүнөө эдэ зүйлнүүдые түсэбһөө гадуур абажа байна.

Г. Бадмаев.

Редакторай орлогшо Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Мүнөөдэр кино-театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта—«Застава в горах» (10, 12, 14, 16, 18, 20 ба 22 ч.), киножурнал «Новости дня» № 59.

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Волочаевские дни» (12, 14, 16 ба 18 ч.), «Любовь Яровая» I сери (20 ч.), II се... (22 ч.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта — «Ге... старой Праги» (13, 14 ч. 45 м., 16 ... 30 м., 18 ч. 15 м. ба 20 ч. 15 м.) хилын саанахи фильм (22 ч. 15 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23, партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—6-34, культуры и быта, промышленности — 4-52, мест информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00693. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.